

ΠΥΡΡΟΣ

Δυναμική
Επικοινωνία

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ-ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32 - 106 83 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ: 210-8233830 - FAX: 210-8238468 • ΕΤΟΣ 5ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 24, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2005 • ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ: 1,50 ΕΥΡΩ

ΓΕΦΥΡΙ ΤΗΣ ΠΛΑΚΑΣ

ΑΡΘΡΟ - ΣΧΟΛΙΟ
ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ
ΡΙΖΟΥ.....Σελ. 7

ΑΦΙΕΡΩΜΑ... Σελ. 8 - 9
Γράφει ο
ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΝΤΑΣ

ΤΟ «ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ» ΤΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

140 ΧΡΟΝΙΑ, ΔΩΡΟ ΤΟΥ
ΜΑΣΤΡΟ - ΚΩΣΤΑ ΜΠΕΚΑ

ΛΑΒΩΜΕΝΟ, ΑΠΕΙΛΕΙΤΑΙ
ΜΕ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ.
ΘΑ ΤΟ ΠΑΡΕΙ ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ;
ΝΤΡΟΠΗ!

Ο ΝΙΚΟΣ ΜΠΕΚΑΣ, ΔΙΣΕΓΓΟΝΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑ
ΚΩΣΤΑ ΜΠΕΚΑ ΓΡΑΦΕΙ ΣΤΟΝ «ΠΥΡΡΟ»..... Σελ. 6

Εχουμε τα τηλεοπτικά ριάλιτι του «Μεγάλου Αδελφού». Όπου δεν παράγεται τίποτα άλλο από καθημερινότητα, «υποψιασμένη» όμως, καθώς έχει επίγνωση της φανεράς κάμερας που καταπιεστικά παρακολουθεί τις εξελίξεις.

Έτσι η παραγωγή του καθημερινού μετατρέπεται σε εξιστόρηση, με τη φρούδα ελπίδα ότι το ευτελές θα γίνει ενδιαφέρον, το συνηθισμένο συναρπαστικό, το τετριμμένο ιστορία, και κοντολογίς η παραγωγή της πραγματικότητας αναπαραγωγή της. Ραντίζοντας τη ζωή του τηλεθεατή με δόσεις ριάλιτι, δηλαδή κομμάτια από την απωθητική ρουτίνα του, διπλασιάζουμε τα καθημερινά του κατορθώματα. Έτσι μένει με την ψευδαίσθηση ότι η μίζερη ζωή του γίνεται σημαντική, αφού «να τη που επαναλαμβάνεται, αναπαράγεται και εξιστορείται»! Πολυπλασιάζοντας ο δύσμοιρος θεατής τη ζωή του διά της τηλεθέσεως, με τρόπο ίδιο και απαράλλαχτο, στην καλύτερη περίπτωση νομίζει ότι διασκεδάζει την πλήξη και στη χειρότερη ότι υπερβαίνει τον εαυτό του.

Η ζωή όμως βρίσκει τρόπους και ανατρέπει την επίπλαστη αναπαραγωγή της. Και ξαφνικά ένα κύμα έλασης και ελέους μάς σπρώχνει στα ουράνια, μας βυθίζει στα τριςβόθα και τέλος μας ξερνάει στην όχθη της πραγματικότητας, ζαλισμένους σαν κοτόπουλα, μετά το ιλιγγιώδες και αναπάντεχο ταρακούνημα. Κάπως έτσι περνάμε από τα ριάλιτι του Μεγάλου Αδελφού στους Μεγάλους Αδελφούς της πραγματικότητας:

«Ένα 17χρονο παλικάράκι θυσιάσε τη ζωή του, μετατρέποντας το σώμα του σε ασπίδα για να σώσει τη μικρότερη αδελφή του από τις σφαίρες ενός 45χρονου στον Ξηρόκαμπο Άρτας... Θα σε σκοτώσω, είτε ο δρόμος στην αδελφή του Χρήστου Ρουμελιώτη και σήκωσε την καρμπίνα. Καθώς τη σημάδεψε, ο

Ο Μεγάλος Αδελφός

μεγάλος αδελφός μπήκε μπροστά για να προστατέψει τη 16χρονη. Δέχτηκε δύο σφαίρες στην κοιλιακή χώρα και ξεψύχησε...» (Ελευθεροτυπία, Πέμπτη 17 Μαρτίου).

Τι να λέμε τώρα. Ποια επικαιρότητα, ποιος Παρασκευαΐδης, ποιος Βαβύλης, ποιο θρησκευτικό ταγού και ποι οι πολιτικοί ηγέτες. Ο άνθρωπος είναι φως και σκοτάδι, μυαλό και ένστικτο, συνήθεια και επιπόνηση, πράξεις και μυστικά, όλα μαζί αδεξιόλυτα, μπλεγμένα. Ένας 17χρονος μαθητής από την Άρτα φώτισε ξανά προχθές «αυτόν τον Κόσμο τον Μικρό τον Μέγα», και φάνηκε πάλι η μεγάλη του θωριά...

Αντί να επιδιδαίτο στο σπορ της ηθολογίας, της μισαλλοδοξίας και του κομπασμού από άμβωνος ο αρχιεπίσκοπος, ας διάβαζε καλύτερα το αστυνομικό ρεπορτάζ της Πέμπτης, μπας και μάθει τι έπραξε ένα κομμάτι του κόσμου, τον οποίο ο ίδιος διακαώς επιθυμεί να συμβουλευεί. Όταν ο προκαθήμενος ιερωμένος εύκολα έκανε τρία βήματα πιο πέρα για να πάρουν τα «σκάγια» το πνευματικό παιδί του, κάποιος πισιακάς έκανε για την αδελφή του ακριβώς το αντίθετο. Τότε ίσως καταλάβαινε ο ιεράρχης ποιος έπρεπε να συμβουλευεί ποιον.

Το χριστιανικό δόγμα διδάσκει ότι ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσίν του. Μόλις πριν από τρεις μέρες ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΔΕΛΦΟΣ μάς διδάξε ότι συμβαίνει ακριβώς το αντίστροφο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
(Ελευθεροτυπία, 19 Μαρτίου 2005, σ. 11)

Από τον Τύπο της Παροικίας στην Πρωτεύουσα

«ΑΘΑΜΑΝΙΩΤΙΚΟΣ ΠΑΛΜΟΣ». Άρτα

«ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ». Άρτα

«Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ». Ιωάννινα

«ΚΟΡΩΝΗΣΙΑ». Άρτα

...Όταν μια άποψη έχει ξεπεραστεί από την ίδια την πραγματικότητα, όταν έχει ευτελιστεί από μόνη της και έχει παύσει να παίζει ρόλο στην εξυπηρέτηση των άνομων σκοπών των λίγων που τη συντηρούν, κάποιοι ορθώνουν το ανάστημά τους και ζητούν να την αλλάξουν. Γίνονται σε γνώση τους δέκτες κατάκτησης, φανερός ή υποβολισμός, φανερός ή αποκρύβτος, να τους συκοφαντήσουν ή και να τους λοιδορήσουν...

Ας προσπαθήσουμε, με σύνεση και πολιτισμένες δημοκρατικές διαδικασίες, να εκλέξουμε ένα νέο ΔΣ, στο οποίο όλα τα μέλη του να έχουν ικανότητα, όραμα, εμπνευση και προπαντός μεράκι, όχι μόνο να διατηρήσουν την Αδελφότητα στα υψηλά επίπεδα προσφοράς της που βρίσκεται σήμερα, αλλά να την ανεβάσουμε ακόμη υψηλότερα.

Άμεσοι στόχοι της Αδελφότητας: ίδρυση Μουσείου Γλυπτών «Θ. Παπαγιάννης» στο Δημοτικό Σχολείο Ελληνικού, θέμα το οποίο βρίσκεται σε θετικό δρόμο. - Διοργάνωση Συμποσίου «Περί Τέχνης», στο Δημοτικό Διαμέρισμα Ελληνικού στις 9 και 10 Σεπτεμβρίου 2005.

Κορωνησία, τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Αναλυτικό αφιέρωμα στην Α' Επιστημονική Συνάντηση Οικολογίας και Πολιτισμού. Ρεπορτάζ για τη ρύπανση των νερών της Ηπείρου.

«ΠΑΛΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑ». Ομοσπ. Καλαμά Ιωαννίνων

«ΣΕΛΛΑΔΙΤΙΚΑ ΝΕΑ». Άρτα

«ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ». Θεσσαλονίκη

«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΝΕΑ». Ιωάννινα

...Στην κίνηση μας για την προστασία του Καλαμά θέλουμε κοντά μας όλους τους συμπατριώτες. Πιστεύουμε ότι στο κάλεσμά μας θα ανταποκριθείτε όλοι. Θα δώσετε το παρών σας, γιατί πιστεύουμε πως όλοι θέλουμε τον Καλαμά καθαρό, αλλά και την ανάπτυξή του, μια και οι φυσικές ομορφιές παραμένουν κρυμμένες και είναι κρίμα να μην τις αξιοποιήσουμε.

Το γεγονός ότι το χωριό μας ερημώνει, δεν είναι δα καμιά σπουδαία διαπίστωση. Το αντιλαμβάνονται οι πάντες. Νέοι άνθρωποι δεν υπάρχουν. Τα παιδιά ελάχιστα. Τα σχολεία αμφιβάλλουν αν θα λειτουργούν στο τέλος της πενταετίας. Τα χωριά μας είναι καταφύγια γερόντων και συνταξιούχων. Κάτι, τέλος πάντων, πρέπει να γίνει για να ανατραπεί το γεγονός.

Το περιοδικό μας πρέπει να γίνει υπόθεση όλων των Μαργαριτιωτών όπου γης. Και των συμπατριωτών μας που μένουν στα χωριά μας και των αποδημίων. Δεν είναι δα και πολλά τα έντυπα στη Θεσσαλονίκη που αγωνίζονται να αρθρώσουν ένα λόγο ουσίας και διέπονται από μια συλλογικότητα.

Τα δύο σπουδαιότερα κατά σειρά προτεραιότητας έργα για την Ήπειρο και τη Δυτική Ελλάδα είναι ο Δυτικός σιδηροδρομικός και ο αντίστοιχος Δυτικός οδικός Άξονας. Η Δυτική Ελλάδα θα έπρεπε να αποτελέσει ενιαία περιφέρεια, για να διεκδικήσει δυναμικά την ανάπτυξη και την έξοδο από την απομόνωση.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗ ΒΟΥΛΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΘΕΤΩΝ

ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ!
Ένα τεράστιο εθνικό θέμα, στο οποίο έχουμε αναφερθεί πολλές φορές, καθώς, ιδιαίτερα για την Ήπειρο, αποτελεί ζωτικής σημασίας.

Χιλιάδες Κληροδοτήματα (ούτε καν έχει καταγραφεί επισήμως ο ακριβής αριθμός τους) βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε ανεξελεγκτη κατάσταση και μακριά βεβαίως από τη βούληση των διαθετών.

Μιλάμε για δωρεές, σε χρήματα, ακίνητα, μετοχές κ.λπ. τις οποίες γνωστοί εθνικοί ευεργέτες, άλλοι ένθερμοι Ηπειρώτες, σε όλη σχεδόν την Ήπειρο, διέθεσαν με διαθήκες τους για το γενικότερο συμφέρον.

Έχει ειπωθεί και το δημοσιεύσαμε, το δημοσιεύουμε ξανά, για να υπογραμμίσουμε την τεράστια σημασία τους, πως: «Μόνο από τα Κληροδοτήματα θα μπορούσε να είχε αλλάξει η μοίρα αυτού του τόπου, αλλά και ολόκληρης της Ηπείρου».

Το θέμα των Κληροδοτημάτων απασχολεί συνεχώς όλους τους Ηπειρωτικούς φορείς, στην Ήπειρο και στην Αποδημία. Δεν υπάρχει Παγκόσμιο Πανεπιστημιακό Συνέδριο που να μην έχει ως θέμα συζήτησής τα Ηπειρωτικά Κληροδοτήματα.

Στα Γιάννενα δραστηριοποιείται η «Επιτροπή Αγώνα για τα Ηπειρωτικά Κληροδοτήματα», η οποία μας ενημερώνει συνεχώς για το θέμα.

Ένα θέμα, το οποίο αυτή την περίοδο λαμβάνει ιδιαίτερη σημασία, καθώς θα έρθει εντός ολίγου στη Βουλή Σχέδιο Νόμου - Κώδικας Εθνικών Κληροδοτημάτων.

Η Επιτροπή Αγώνα εξέδωσε έντυπο με τίτλο «Εθνικά - Ηπειρωτικά Κληροδοτήματα, Παλιά Κληροδοτήματα Ιωαννίνων», με παράθεση στοιχείων και κυρίως τις θέσεις της στο θέμα, προς ενημέρωση όλων των Ηπειρωτών. Ακόμη, με επιστολή της προς τα Μέσα Ενημέρωσης τονίζει:

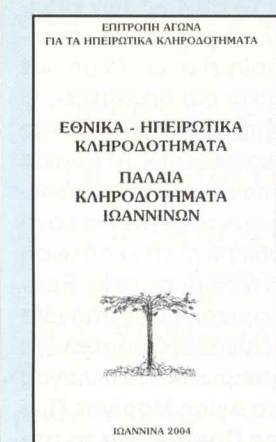
Από την ανάνηψη αυτού του εντύπου προκύπτει η τραγική κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα Εθνικά μας Κληροδοτήματα, εξαιτίας της αδιαφορίας του κράτους και η ανάγκη, όλοι οι Ηπειρώτες, χωρίς εξαίρεση, να αγωνιστούμε για:

Να εφαρμοστούν το Σύνταγμα και οι νόμοι της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας.

ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ - ΚΩΔΙΚΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

Στη δέση του Σχολείου υπάρχει...ΚΤΕΛ

Δεν μπορούμε να καυχήσουμε, τονίζεται στο έντυπο της «Επιτροπής Αγώνα για τα Ηπειρωτικά Κληροδοτήματα», για τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διοίκηση και η διαχείριση σε πολλά Κληροδοτήματα, ακόμη και σήμερα. Τα παραδείγματα κακοδιοίκησης και κακοδιαχείρισης δεν είναι λίγα. Αυτό οφείλεται, βασικά, σε δύο λόγους. Στο καθεστώς που διέπει μέχρι σήμερα τη διοίκηση και τη διαχείριση των Κληροδοτημάτων και στην εγκληματική αδιαφορία του κράτους. Στο έντυπο καταχωρούνται παραδείγματα, με τα οποία αποδεικνύεται η απαράδεκτη κατάσταση. Επιλέγουμε μία χαρακτηριστική περίπτωση, όπως παρατίθεται από την Επιτροπή Αγώνα:

Το 1742 οι Γιαννιώτες έμποροι στη Βενετία, Λάμπρος και Σίμων Μαρούτσης, άφησαν αρκετά χρήματα για να λειτουργήσει στα Γιάννενα Σχολή με το όνομά τους. Αγόρασαν μάλιστα οικόπεδο στο χώρο που σήμερα βρίσκεται το ΚΤΕΛ Πρεβέζης. Το οικόπεδο αυτό, σύμφωνα με τη βούληση των αδελφών Μαρούτση, είχε προορισμό να χρησιμεύσει «εις το διηνεκές ως σχολείον των Ελλήνων χριστιανών».

Άλλη όμως ήταν η βούληση των ευεργετών μας, άλλη η βούληση των Αγαθοεργών Καταστημάτων της Μητροπόλεως Ιωαννίνων, που λόγω δικτατορίας (Παγκάλου και Μεταξά), διαχειριζόταν την περιουσία και των αδελφών Μαρούτση. Τα Αγαθοεργά, λοιπόν, Καταστήματα πούλησαν το οικόπεδο (το σχολείο είχε καταστραφεί από βομβαρδισμό το 1940) και σήμερα στο χώρο αυτό, στη θέση του σχολείου, υπάρχει ΚΤΕΛ...

Να γίνεται σεβαστή η βούληση των ευεργετών μας για τη διοίκηση και τη διαχείριση των Κληροδοτημάτων τους, όπως αυτή διατυπώνεται στις συστατικές τους πράξεις. Να γίνεται συστηματικός οικονομικός και διαχειριστικός έλεγχος και να καταλογίζονται οι ευθύνες που τυχόν αναλογούν στους διαχειριστές των Κληροδοτημάτων. Πρόκειται για πράγματα αυτονόητα σε μια ευνομούμενη πολιτεία, για τα οποία μας υποχρεώ-

Το κάλεσμά της Επιτροπής Αγώνα πρέπει να φθάσει σε όλους τους φορείς. Και στην Αποδημία, με την Πανεπιστημιακή Συνομοσπονδία, να δοθεί ενωτικά ο αγώνας για να αντιμετωπιστεί αίσιας το θέμα των Κληροδοτημάτων. Σε ό,τι αφορά τον «ΠΥΡΡΟ», όπως από την αρχή της εκδόσεώς του προέβλεπε το θέμα, θα συνεχίσει να το πράττει προς όφελος της Ηπείρου και των Ηπειρωτών.

ΠΟΙΟΣ ΔΙΑΧΩΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΙΝΔΟ;

Εμελλε να το δούμε και αυτό. Η οροσειρά της Πίνδου, όπου έγιναν τόσες ηρωικές μάχες για την ελευθερία της Ελλάδος, «χωρίζεται» αναπτυξιακά από το σύγχρονο ελληνικό κράτος. Διαβάζουμε στις εφημερίδες ότι ο υπφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρήστος Φώλιας, κατά την τρίτη συνάντησή της Πολιτικής και Τεχνικής Επιτροπής στα Ιωάννινα, ανακοίνωσε την έναρξη υλοποίησης του Προγράμματος Ολοκληρωμένης και Βιώσιμης Ανάπτυξης της Βόρειας και Κεντρικής Πίνδου.

Το πρόγραμμα είναι πενταετούς διάρκειας, με προϋπολογισμό 80.000.000 ευρώ. Στη συνάντηση ήταν παρόντες, εκτός των τριών Γενικών Γραμματέων Περιφερειών Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας και Ηπείρου, και οι Νομάρχες Καστοριάς, Τρικάλων, Γρεβενών και Ιωαννίνων. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι, γιατί δεν εντάχθηκε στο πρόγραμμα ανάπτυξης και η Νότια Πίνδος και συγκεκριμένα ο Νομός Άρτας; Την ίδια και μεγαλύτερη ίσως ανάπτυξη δεν έχουν ανάγκη και τα δικά μας χωριά; Με ποια κρι-

τήρια γίνονται αυτοί οι διαχωρισμοί; Μήπως κάποιος παράγοντας εκμεταλλεύεται τη δική μας αδράνεια; Γιατί μονίμως αδικείται η δική μας περιοχή, την οποία φορτώνουν μόνο με φράγματα; Πότε θα αφυπνιστούμε; Απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα πρέπει να δώσουν άμεσα οι εκπρόσωποί μας, οι οποίοι έχουν μερίδιο ευθύνης, ώστε να πάψουμε, επιτέλους, να αναρωτιόμαστε και να διαμαρτυρόμαστε γιατί είμαστε τελευταίοι στην ανάπτυξη. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΓΩΝΗΣ (Ένας αγανακτισμένος Τζουμερκιώτης)

“ ΠΥΡΡΟΣ ”

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32
106 83 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210 - 82 33 830
FAX: 210 - 82 38 468
ΚΙΝ: 6947 - 697420

Δυναμική Επικοινωνία

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

● ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΑΡΗ ● ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ «Πέτρα»

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32, 106 83 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 82.38.468

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Θ. ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ, ΜΑΝΤΖΑΚΟΥ 3, ΑΘΗΝΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΤΗΣΙΩΣ: ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ 15 ΕΥΡΩ - ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ, ΣΥΛΛΟΓΟΙ: 30 ΕΥΡΩ

ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ - ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ - ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ: 60 ΕΥΡΩ - ΑΛΕΞ ΧΩΡΕΣ ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ΕΥΡΩ - ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ 30 ΔΟΛΑΡΙΑ ΗΠΑ

Οι απόψεις που εκφράζονται στα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν απαραίτητα και τη γνώμη της εφημερίδας - Ασυγχώρητος η παρατύποις -

ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΡΟΛΟΥ ΠΑΠΟΥΛΙΑ
Η ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΙΑΣ

Πανόραμα Ηπειρωτικού Πολιτισμού

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας χαμογελαστός, μ' ένα κομμάτι παραδοσιακής ηπειρωτικής βασιλόπιτσας στο χέρι, με τον πρόεδρο της Πανεπειρωτικής Ιωάννη Ζώη, τον βουλευτή Λευτέρη Ζαγορίτη και την δημοσιογράφο Κατερίνα Κωλέτση. Στη συντροφιά, πίσω από την κ. Κωλέτση, και ο υποψήφιος βουλευτής Άρτας Δημήτρης Τσιρώνης.

Πανοραμικό στιγμιότυπο από τη μεγάλη γιορτή.

ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΣΕ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΟΥ «ΠΥΡΡΟΥ»

1

2

3

4

Το ενδιαφέρον των πολιτικών και των επίσημων προσκεκλημένων στην Ηπειρωτική γιορτή κέρδισε το προηγούμενο τεύχος του «ΠΥΡΡΟΥ», το οποίο μάλιστα είχε εκτενές αφιέρωμα στον κ. Κάρλο Παπούλια. Τα φωτογραφικά μας στιγμιότυπα είναι χαρακτηριστικά: 1. Η αναπληρώτρια υπουργός Πολιτισμού Φάνη Πάλλη - Πετραλιά, με τον βουλευτή Αντώνη Φούσα. 2. Από τον υπουργό Απασχόλησης (δημοσιογράφος) Πάνο Παναγιωτόπουλο εισπράξαμε θετικά σχόλια για την εφημερίδα μας. 3. Ο βουλευτής Άρτας Γιώργος Παπαγεωργίου διαβάζει με προσοχή τον «Πύρρο», παρά τον διάλογο των βουλευτών Αντώνη Μπέζα (Θεσπρωτίας) αριστερά και Λευτέρη Ζαγορίτη (Β' Αθηνών). 4. Από αριστερά, ο νομάρχης Πρέβεζας Βασίλης Ιωάννου με τον «Πύρρο» ανά χείρας, ο ευρωβουλευτής του Συνασπισμού (Γιαννιτών) Δημήτρης Παπαδημούλης, ο βουλευτής Ιωαννίνων Μιχάλης Παντούλας και ο υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ Σταύρος Καλογιάννης.

«Φωτογραφίζοντας τη Θεσπρωτία με τον Σπύρο Μελετζή»

ΛΕΥΚΩΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Ο αείμνηστος εθνικός φωτογράφος - καλλιτέχνης Σπύρος Μελετζής είχε ιδιαίτερη αγάπη στην Ήπειρο και στη Θεσπρωτία, όχι μόνο εξ αιτίας της Θεσπρωτικής καταγωγής της συζύγου του Ιουλίας Παπαευαγγέλου, αλλά και γιατί από την Ήπειρο και τη Θεσπρωτία ξεκίνησε το 1936 τα φωτογραφικά του οδοιπορικά, στα οποία αποτύπωσε με τον δικό του μοναδικό τρόπο την ομορφιά της Ηπειρωτικής γης και των ανθρώπων της.

Η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων, όπως είχε κάνει και με το έργο του Boissonas, έτσι και τώρα συγκέντρωσε το φωτογραφικό υλικό του Σπύρου Μελετζή για τη Θεσπρωτία και μας το παρέδωσε μέσα από ένα καλαίσθητο Λεύκωμα, το οποίο παρουσιάστηκε στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής, στις 19 Ιανουαρίου 2005.

Η εκδήλωση είχε όλα τα χαρακτηριστικά μιας μεγάλης οφειλόμενης τιμής στον Σπύρο Μελετζή, για το έργο του οποίου μίλησαν (κατά σειρά) η σύμβουλος της ΤΕΔΚ Αθηνά Ιωάννα - Σιάρκα, ο Ιωάννης Τζάνης, Δήμαρχος Παραποτάμου και Πρόεδρος της ΤΕΔΚ Θεσπρωτίας, ο βουλευτής Αλέκος Παπαδόπουλος, ο φωτογράφος, και αδελφικός φίλος του Μελετζή, Κώστας Μπαλάφρας και ο σκηνοθέτης Στράτος Στασινός, ο οποίος επιμελήθηκε και το ντοκιμαντέρ, το οποίο συνοδεύει το Λεύκωμα.

Αφίσαμε τελευταίον τον Μιχάλη Πασιάνο, τον «τρέλο» ερευνητή της Θεσπρωτικής γης, όπως τον αποκάλεσε ο Αλέκος Παπαδόπουλος, καθώς είναι αυτός που σκύβει με αγάπη και πλήρη αφοσίωση στα χνάρια της ιστορίας και του πολιτισμού της. Η έκδοση, όπως και αυτή του Boissonas, έγινε με την επιμέλεια του Μιχάλη Πασιάνο, ο οποίος είχε προσωπική σχέση με τον Μελετζή και τον έπεισε να ξαναφωτογραφίσει τη Θεσπρωτία του 1997, όπως είχε κάνει και το 1937, αναδεικνύοντας έτσι την αλλαγή μέσα από τη σύγκριση των εικόνων.

Μια συλλεκτική έκδοση, χρήσιμη όχι μόνο για τους φιλότεχνους, αλλά και τους μελετητές της φωτογραφίας, τους ιστορικούς και όσους αγαπούν και εμπνέονται από την ιστορία του τόπου.

ΦΩΤΟ - ΣΧΟΛΙΟ

Με αυτόν τον τρόπο οι Δωδωνάιοι έκαναν αισθητή την παρουσία τους στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, διαμαρτυρόμενοι για την απόφαση δημιουργίας ΧΥΤΑ στην περιοχή τους.

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΪΡΟΥ

Ο Γενικός Πρόεδρος της Ελλάδος στο Κάιρο κ. Ηρακλής Αστεριάδης στην εκδήλωση για τον Νεομάρτυρα Άγιο Γεώργιο.

Από την εκδήλωση για τα ελληνικά γράμματα και τους εκπαιδευτικούς.

Φάρος Ηπειρωτισμού και Ελληνισμού 102 ετών

ΨΥΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΙΚΙΑΣ
ΟΙ ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ • ΔΥΟ ΞΕΧΩΡΙΣΤΕΣ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ, ΠΟΥ ΚΑΤΕΔΕΙΞΑΝ
ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ,
ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ, ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ

ΣΤΟ ΚΑΪΡΟ της Αιγύπτου, όπου παλαιότερα ανθούσε η ελληνική παροικία, εξακολουθεί και σήμερα να χτυπάει συγκινητική η καρδιά της Ηπείρου και της Ελλάδος, μέσα από τον Πανεπειρωτικό Σύλλογο.

Εκατόν δύο χρόνια ζωής, δράσης και προσφοράς συμπληρώνει αυτή την περίοδο. Μία επέτειος, η οποία γιορτάστηκε μεγαλοπρεπώς με δύο ξεχωριστές εκδηλώσεις.

Στην πρώτη, την Κυριακή 30 Ιανουαρίου 2005, οι Ηπειρώτες του Καΐρου γιόρτασαν και τίμησαν τη μνήμη του Αγίου Γεωργίου του εξ Ιωαννίνων, του «φουστανελοφόρου» Αγίου της Ηπείρου.

Στο ελληνικό τετράγωνο Ηλιούπολης Καΐρου, ο Πατριαρχικός Επίτροπος Καΐρου και Μητροπολίτης Κερκυραίων κ. Αλέξιος, μαζί με τον Αρχιεπίσκοπο Σινά, ετέλεσαν την καθιερωμένη αρτοκλασία, ενώ ο Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου κ. Νικόλαος Ζώης εκφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρας.

Για την προσφορά του Αγίου Γεωργίου μίλησε αργότερα στην Ελληνική Στέγη, όπου παρατέθηκε γεύμα, ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Απόλλων Βλάχος. «Το πνευματικό έργο των αγίων μας, ενδυναμώνει την προσπάθειά μας, ιδιαίτερα στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και μας δίνει το μήνυμά της ενότητας και της διαφύλαξης της ελληνικής γλώσσας και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς», τόνισε ο κ. Βλάχος.

Από την πλευρά του ο Πατριαρχικός Επίτροπος Καΐρου κ. Αλέξιος συνεχάρη τον Πανεπειρωτικό Σύλλογο για το έργο και την προσφορά του, που διατηρεί τις μνήμες και την ιστορία του έθνους.

Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Γενικός Πρόεδρος της Ελλάδος στο Κάιρο κ. Η-

ρακλής Αστεριάδης και ο Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου κ. Βασίλης Σαραντινός εκ μέρους του Προέδρου κ. Χρήστου Καβαλή.

Ιδιαίτερη αίσθηση προέβλεπε ο χαιρετισμός του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου και Ταμία του Πανεπειρωτικού Συλλόγου Καΐρου κ. Απόλλων Βλάχος αναφέρθηκε ιδιαίτερα στους Ηπειρώτες λογοτέχνες της Αιγύπτου, στην Ευτέρπη Σκόρδου, στον Βασίλη Λιούρη, στον Κώστα Σίμο και στον Νικόλαο Ζώη.

Στην εκδήλωση τιμήθηκαν οι Έλληνες και Ταμία του Πανεπειρωτικού Συλλόγου Καΐρου κ. Απόλλων Βλάχος αναφέρθηκε ιδιαίτερα στους Ηπειρώτες λογοτέχνες της Αιγύπτου, στην Ευτέρπη Σκόρδου, στον Βασίλη Λιούρη, στον Κώστα Σίμο και στον Νικόλαο Ζώη.

Από την πλευρά του ο Πρόεδρος του Πανεπειρωτικού Συλλόγου Καΐρου κ. Απόλλων Βλάχος αναφέρθηκε ιδιαίτερα στους Ηπειρώτες λογοτέχνες της Αιγύπτου, στην Ευτέρπη Σκόρδου, στον Βασίλη Λιούρη, στον Κώστα Σίμο και στον Νικόλαο Ζώη.

Στην εκδήλωση τιμήθηκαν οι Έλληνες

και Ταμία του Πανεπειρωτικού Συλλόγου Καΐρου κ. Απόλλων Βλάχος αναφέρθηκε ιδιαίτερα στους Ηπειρώτες λογοτέχνες της Αιγύπτου, στην Ευτέρπη Σκόρδου, στον Βασίλη Λιούρη, στον Κώστα Σίμο και στον Νικόλαο Ζώη.

Από την πλευρά του ο Πρόεδρος του Πανεπειρωτικού Συλλόγου Καΐρου κ. Απόλλων Βλάχος αναφέρθηκε ιδιαίτερα στους Ηπειρώτες λογοτέχνες της Αιγύπτου, στην Ευτέρπη Σκόρδου, στον Βασίλη Λιούρη, στον Κώστα Σίμο και στον Νικόλαο Ζώη.

Στην εκδήλωση τιμήθηκαν οι Έλληνες

Βραβείο από την Πανεπειρωτική

Η Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία απένευσε βραβείο στον Πανεπειρωτικό Σύλλογο Καΐρου, στις 30 Ιανουαρίου 2005, στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, στην καθιερωμένη ετήσια γιορτή των Ηπειρωτών. Ο Επίτιμος Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Γεώργιος Βίττης (δεξιά) παραλαμβάνει το βραβείο από τον τ. Πρόεδρο της ΠΣΕ κ. Λεωνίδα Διαμάντη.

Η ΑΝΑΦΟΡΑ ΜΑΣ ΣΤΟΝ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΚΑΪΡΟΥ ΣΤΗΡΙΧΤΗΚΕ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ «ΝΕΟ ΦΩΣ», ΠΟΥ ΜΑΣ ΑΠΕΣΤΕΙΛΕ Ο κ. ΒΛΑΧΟΣ

Του ΝΙΚΟΥ ΜΠΕΚΑ*
δισέγγονου
του πρωτο-
μάστορα
ΚΩΣΤΑ ΜΠΕΚΑ

Ευχαριστώ τον δημοσιογράφο κ. Ανδρέα Ρίζο, για την επιθυμία του να γράψω μερικά λόγια, λόγω της συγγενειάς μου με τον πρωτομάστορα Κώστα Μπέκα, είμαι δισέγγονός του, για να βοηθήσω στην όλη ερευνητική και ιστορική του προσπάθεια για το Γεφύρι της Πλάκας, γνωστό και ως «Γεφύρι του Μπέκα».

Ευτύχησα να έχω στα χέρια μου κάποια χειρόγραφα απομνημονεύματα του εκ πατρός παππού μου Νικολάου Κ. Μπέκα, παιδιού του πρωτομάστορα και δημιουργού του Γεφυριού Κώστα Μπέκα.

Από αυτά, αλλά και από προσωπικές μου εμπειρίες και αναμνήσεις, από διηγήσεις του μακαρίτη παππού μου και του αείμνηστου πατέρα μου Κώστα Μπέκα (εγγονού εκ πατρός του πρωτομάστορα), δίδω κάποια στοιχεία για τη γενεαλογία της οικογένειας Μπέκα και για το Γεφύρι της Πλάκας.

Το Γεφύρι της Πλάκας στα τέλη της δεκαετίας του 1950.
Από το προσωπικό αρχείο του Νίκου Μπέκα.

ΓΕΦΥΡΑ ΠΛΑΚΑΣ (ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ)
ΜΕΛΕΤΗ-ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΚΩΣΤ. ΜΠΕΚΑΣ

Ο Σουλιώτης Κώστας Μπέκας «...αρχιτέκτων ναών και γεφυριών»

Κατά παράδοση, κοιτίδα του γένους Μπέκα είναι το χωριό του Σουλίου Ρευματιά. Μετά από την καταστροφή του Σουλίου από τον Αλή πασά, οι Μπεκαίοι κατέφυγαν στο χωριό Πράμαντα των Τζουμέρκων, όπου και εγκατεστάθησαν.

Ο προπάππος μου και πρωτομάστορας Κώστας Μπέκας παντρεύτηκε τη Βάσιω Λύτρα κι απέκτησε τέσσερα παιδιά: τη Μάρω, η οποία πήρε σύζυγο τον Βασίλη Κοντοδήμου, τον παππού μου Νικόλαο, ο οποίος νυμφεύθηκε τη Βασιλική Μπίτσιου από το Συρράκο και μετά από τον θάνατό της την Άννα Τσαγιάννη από την Άρτα, τη Λένω, που παντρεύτηκε τον Αθανάσιο Κονταξή και τον Δημήτριο, ο οποίος νυμφεύθηκε τη Φώτω Χριστογιώργου.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα γραφόμενα του παππού μου, ο Κώστας Μπέκας ήταν (επί λέξει): «αρχιτέκτων ναών θολωτών βυζαντινών, οίον Πραμάντων, Θεοδωριάνων, Βετσίστας, και γεφυριών, οίον Πλάκας Αράχθου το 1865, Σαρακίνας, Πηνειού κ.ά», δηλαδή είχε μεγάλη κατασκευαστική δραστηριότητα, εκτός από αυτήν του συγκεκριμένου γεφυριού.

Το Γεφύρι της Πλάκας, είναι λιθόκτιστο,

όπως τα περισσότερα της Ηπείρου, μονότοξο. Θεμελιωμένο με χοντρές βάσεις στις δύο όχθες του Αράχθου, το διατρέχει από τη μια άκρη στην άλλη στενός διάδρομος με σκαλοπάτια για τους πεζούς και τα ζώα, δηλαδή, κατά κάποιο τρόπο, ανεβαίνει και κατεβαίνει ο πεζοπόρος που θέλει να το διασχίσει, όπως δείχνει και η θαυμάσια φωτογραφία, από το προσωπικό μου αρχείο.

Είναι πράγματι ένα κομψοτέχνημα και κλασικό δείγμα τοπικής αρχιτεκτονικής του προπερασμένου αιώνα, από έναν εμπειροτέχνη, αλλά άριστο μάστορα, που δεν είχε βέβαια ούτε τα θεωρητικά ούτε τα τεχνικά εφόδια ενός επιστήμονα μηχανικού.

Προηγούμενες προσπάθειες από άλλους μαστόρους απετύχχαναν και το έργο κατέρρεε.

Για την ιστορία, για τη δαπάνη της κατασκευής του, το μισό και τεράστιο για την εποχή εκείνη χρηματικό ποσό, το διέθεσε το γειτονικό της Πράμαντας χωριό, Μελισσουργόι.

Ευτύχησα να διαβώ το Γεφύρι της Πλάκας δυο - τρεις φορές, πριν από πολλά χρόνια, πηγαίνοντας να επισκεφθώ τον τόπο καταγωγής μου, την Πράμαντα. Την πρώτη φορά ζούσε ακόμη ο παππούς μου Νικόλαος, ο οποίος υπήρξε υπερασυνέβιος. Γεννήθηκε το 1859 και πέθανε το 1961. Ο παππούς μου χρημάτισε πολλές φορές Πρόεδρος Κοινότητας και Δήμαρχος Πραμάντων.

Έχω ειλικρινά νοσταλγήσει και εύχομαι να μ' αξιώσει ο Θεός να ξαναβρεθώ σ' αυτά τα μέρη με την άγρια και επιβλητική ομορφιά και να διαβώ πάλι πεζός το πανέμορφο γεφύρι του προπάππου μου, πριν, όπως μαθαίνω, καταρρεύσει ή κάποιο μελετώμενο φράγμα στον Άραχθο το εξαφανίσει κάτω από τα νερά του...

* Ο Νίκος Μπέκας είναι συνταξιούχος οδοντίατρος και διαμένει στην Αθήνα. Τον ευχαριστούμε για το κείμενο που μας παραχώρησε.

ΛΑΒΩΜΕΝΟ ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ ΤΗΣ ΠΛΑΚΑΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ ΜΕ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ

Βρίσκεται στους Ραφτανάιους Ιωαννίνων, στα Τζουμέρκα, κοντά στα σύνορα με το νομό Άρτας, και στα διοικητικά όρια των Δήμων Πραμάντων και Κατσανοχωρίων.

Είναι το μεγαλύτερο μονότοξο πέτρινο γεφύρι στα Βαλκάνια και ίσως σε όλο τον κόσμο. Μοναδικό δείγμα λαϊκής αρχιτεκτονικής, προκαλεί το δέος με την αισθητική και την ομορφιά του, χαρακτηρισμένο ως διατηρητέο μνημείο. Είναι το σήμα κατατεθέν για όλα τα πετρογέφυρα.

Χτίστηκε το 1866 από τον Πραμανιώτη πρωτομάστορα Κώστα Μπέκα. 140 χρόνια στέκει αγέρωχο, περήφανο και επιβλητικό. Ακτινοβολεί την ιστορία, την παράδοση και τον πολιτισμό του τόπου.

«Μάλλιασε η γλώσσα μας» να φωνάζουμε όλοι οι Τζουμερκιώτες και οι Ηπειρώτες για τα ΕΠΤΑΚΟΣΙΑ πέτρινα γεφύρια στην Ήπειρο, σε όλη την οροσειρά της Πίνδου, τα οποία κατέγραψε ο Σπύρος Μαντάς και αποτελούν το στολίδι της περιοχής: Σώστε τα, αξιοποιήστε τα, διδάσκουν και, γιατί όχι, αυτά είναι που μπορούν να δώσουν ζωή στην ερημιά των χωριών μας.

Πρόσφατα κατέρρευσαν το Γεφύρι της Γκάνας στο Καβαλάρη Ζαγορίου, το Γεφύρι του Ντάλα στον Αχέροντα και το Γεφύρι στον Μεσόपुरγο Άρτας λίγο απέχει από την καταστροφή.

Αλίμονο, αν θρηνησουμε και την κατάρρευση του Γεφυριού της Πλάκας! Πρέπει να «πνιγούμε» όλοι μαζί του στο ποτάμι!

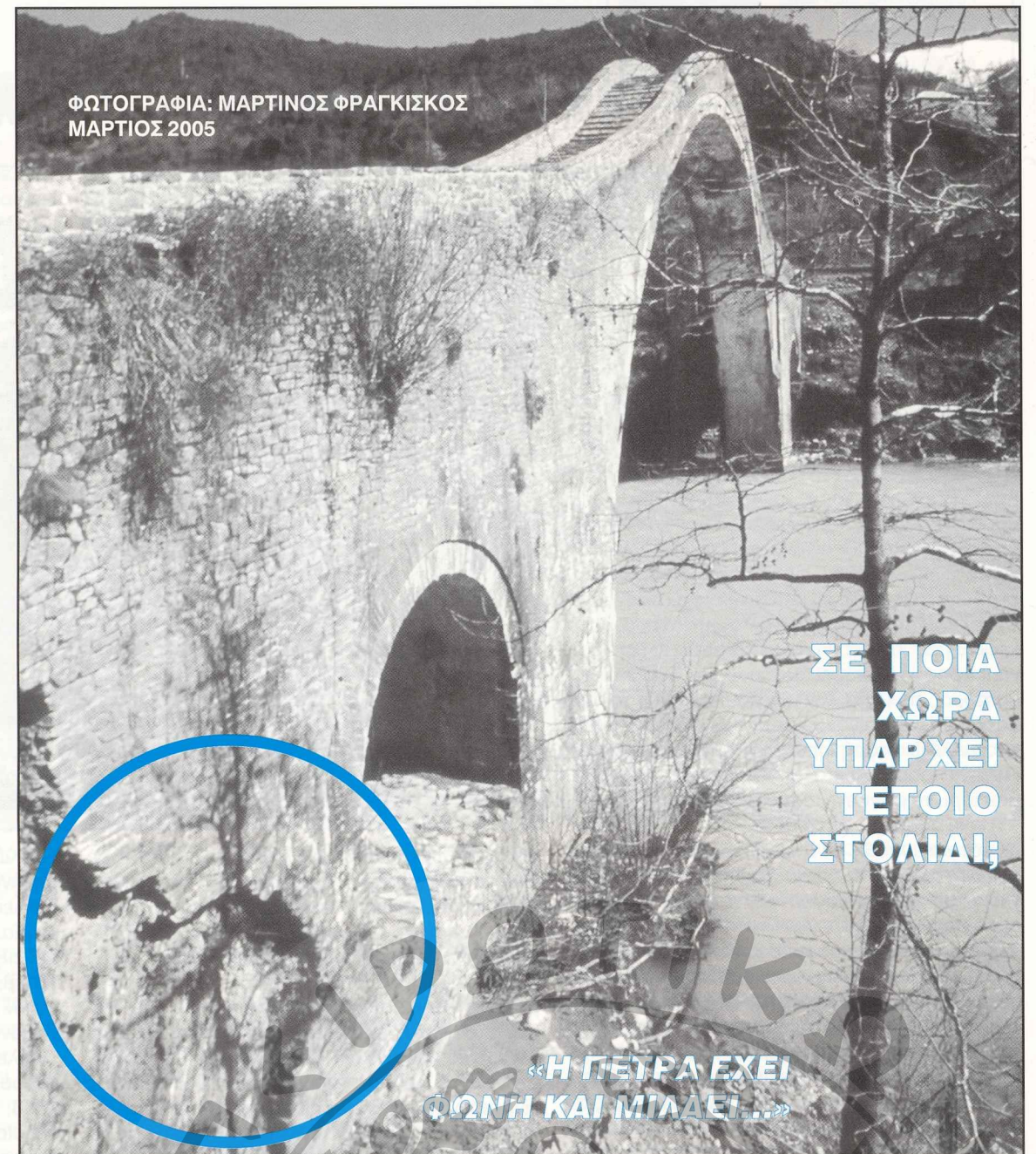
Ο «ΠΥΡΡΟΣ» αφιερώνει το παρόν τεύχος του στον αγώνα να σωθεί το Γεφύρι. Η πρόσφατη φωτογραφία που δημοσιεύουμε δείχνει τον άμεσο κίνδυνο για το Γεφύρι.

Με δηλώσεις τους Ηπειρώτες και μη, των γραμμάτων και του πολιτισμού (σελ. 10-11), υψώνουν μέσα από τις σελίδες του φωνή διαμαρτυρίας. ΣΩΣΤΕ ΤΟ! Γιατί καθυστερούν οι αρμόδιοι, όποιοι κι αν είναι αυτοί; Χάθηκε εντελώς η ευαισθησία για τον πολιτισμό μας; Τι άλλο έχουν να δείξουν τα έρμα Τζουμέρκα, αλλά κι όλη η Ήπειρος, από τη φυσική ομορφιά, την ιστορία και τον πολιτισμό τους; Γιατί τέτοια αδιαφορία;

Το θέμα συζητείται πολλές φορές σε Εφορείες Αρχαιοτήτων, σε Δημοτικά και Νομαρχιακά Συμβούλια, σε άλλους αρμόδιους φορείς. Πιστώσεις χρεώνονται, αλλά έργα δεν βλέπουμε.

Ήρθε τώρα και η υπόθεση του φράγματος στον Άγιο Νικόλαο Δαφνιώτης Άρτας, πολύ κοντά στο Γεφύρι, και «έδεσαν» τα προβλήματα. Όλοι φαίνεται πως περιμένουν το τι θα γίνει με το φράγμα, για να πάρουν μέτρα για το γεφύρι. Αν περιμένουμε χρόνια και χρόνια την εξέλιξη με το φράγμα, το γεφύρι θα είναι παρελθόν...

Το γεφύρι, ανεξαρτήτως από την εξέ-

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΜΑΡΤΙΝΟΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2005

ΣΕ ΠΟΙΑ
ΧΩΡΑ
ΥΠΑΡΧΕΙ
ΤΕΤΟΙΟ
ΣΤΟΛΙΔΙ;

«Η ΠΕΤΡΑ ΕΧΕΙ
ΦΩΝΗ ΚΑΙ ΜΙΛΑΕΙ...»

Πέφτει!!!... Τι περιμένουν οι αρμόδιοι; Μέτρα τώρα!

λιξη αυτού του θέματος, κινδυνεύει, γιατί ποτέ ως τώρα, τουλάχιστον τα τελευταία δέκα χρόνια, δεν έγιναν ουσιαστικές εργασίες προστασίας του και οι ρωγμές, μόδιους φορείς, το απειλούν με κατάρρευση.

Τι να πούμε, μήπως κάποιοι βολεύονται με την εξαφάνισή του, για να ανοίξουν οι ορέξεις τους για άλωση της περιοχής;

Εμείς, όμως, δεν βουλούμαστε και δεν εφησυχάζουμε. Το Γεφύρι της Πλάκας είναι η μνήμη μας και δεν θέλουμε να τη χάσουμε για οποιαδήποτε σκοπιμότητα.

Όσοι επισκέπτονται τον συνοικισμό της Πλάκας μένουν έκθαμβοι από την ομορφιά του. Ο Άραχθος, το Γεφύρι, το ιστορικό

τελωνείο δίπλα του, όπου έγινε η συνάντηση των αντιστασιακών οργανώσεων το 1944, τα πέτρινα καλντερίμια, τα πέτρινα σπίτια, το μοναστήρι λίγο παραπάνω, αποτελούν ένα μοναδικό σύνολο, που η αξιοποίησή του με σεβασμό, μπορεί να δώσει πνοή σε όλη την περιοχή.

Ο Σπύρος Μαντάς, πρόεδρος του Κέντρου Μελέτης Πέτρινων Γεφυριών και δημιουργός του Αρχείου Γεφυριών Ηπείρων, στις επόμενες σελίδες, μας μεταφέρει το μύθο, την ιστορία από το 1866 και την πραγματικότητα του σήμερα.

Και κάτι τελευταίο: Ο υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ Σπύρος Καλογιάννης, προωθεί, και πολύ σωστά, τον χαρακτηρισμό των Τζου-

μέρκων ως προστατευόμενη περιοχή ιδιαίτερου κάλλους και ήπιας ανάπτυξης. Πώς συμβιβάζεται η κατεύθυνση αυτή με κατάρρευση των μνημείων και την απειλή των φραγμάτων;

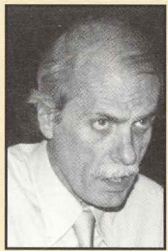
Καλούμε προσωπικά τον Πρωθυπουργό και Υπουργό Πολιτισμού κ. Κ. Καραμανλή να παρέμβει, για να σωθεί το Γεφύρι. Αυτό προέχει αυτή τη στιγμή.

Ο αγώνας για τη σωτηρία του δεν θα σταματήσει. Και αυτόν τον αγώνα ο «ΠΥΡΡΟΣ» θα τον στηρίξει αποφασιστικά, όπως μέχρι τώρα πράττει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

Του ΣΠΥΡΟΥ ΜΑΝΤΑ

● Προέδρου του Κέντρου
Μελέτης Πέτρινων
Γεφυριών (ΚΕ.ΜΕ.ΠΕ.Γ.)
● Δημιουργού του
Αρχείου Γεφυριών
Ηπειρώτικων (Α.Γ.Η.)

Το Γεφύρι της Πλάκας

Ολημερίς το χτίζανε...

ΕΝΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ 1863-1866...

Τί έφτιαξε ο άνθρωπος!!!

Μια φορά κι έναν καιρό, στα ...Τζουμέρκα του 1863, κάτω απ' τον συνοικισμό των Ραφταναίων Πλάκας...

Εκείνη η ημέρα, αν και καλοκαίρι, και μουντή ήταν - πήγαινε να βρέξει - και τραγική στο τέλος αποδείχτηκε. Πλησίαζε πια μεσημέρι και η σιωπή, σιγά-σιγά, επανερχόταν στο χώρο, που λίγες ώρες πριν για άλλα είχε ξεκινήσει. Μόνο ο Άραχθος θορυβούσε αλλιώτικα. Για να ξαναβρεί το δρόμο του, έσπρωχνε τις πέτρες του γκρεμισμένου γεφυριού, διέλυε τον ασβέστη, παραμέριζε ξύλα και χώματα. Όλοι, χωρικοί και... επίσημοι, είχαν πια επιστρέψει στα σπίτια τους. Ο μαστρο-Γιώργης όμως, ο πρωτομάστορας, αυτός που είχε αναλάβει να στεργιώσει το γεφύρι της Πλάκας, κείτονταν κατάχαμα, με το κεφάλι μεσ' τις χούφτες και τα μάτια κλειστά, ανήμπορος να πιστέψει αυτό που είχε δει. Οι άλλοι μαστροί, απόμερα, δεν έβγαζαν κουβέντα, τα κουδρόπουλα έκλαιγαν, κι ο μαστρο-Κώστας ο Μπέκας, με λέξεις παρηγοριάς, καλόπιανε τον μαστρο-Γιώργη, προσπαθώντας να τον πείσει ν' ανέβει στο μουλάρι, να φύγουν για την Πράμαντα.

Τι είχε συμβεί; ...κατά το θέρος η μεγάλη γέφυρα κατασκευάσθη. Οι στηρίζοντες αυτή τύποι και ικριώματα αφηρέθησαν. Προς στιγμή δε οι συγκεντρωθέντες ενδιαφερόμενοι χωρικοί την εκμάδωσαν, «την εχάρηκαν» κατά το δη λεγόμενο. Άλλ' όμως καθ' ην ώραν υπό των εκπροσώπων των χωριών παρετίθετο εις τους μαστόρους υπαίθριον γέυμα πανηγυρικών επί τη περατώσει του έργου, εκκωφαντικός κρότος, σείσας τα πέριξ, επεσφράγησε την καταστροφήν. Η νέα γέφυρα είχε καταρρεύσει, είχε μεταβληθεί εις σωρόν λίθων. Το γέυμα διελύθη. Η έκπληξις μετετράπη εις απαγοήτευσιν. Απελπίσθια αφάνταστος κατέλαβε τους πάντες, καταισχύνει δε και ταπεινώσεις τους μαστόρους δια το «ρεζιλίκι»...

Αυτή, δυστυχώς, ήταν η κατάληξη μιας μεγάλης για την εποχή προσπάθειας που, κατά τα άλλα, είχε ξεκινήσει με τους καλύτερους οιωνούς. Που είχε στοιχίσει κόπο πολύ, και από χρήματα χιλιάδες γρόσια, δηλαδή μια ολόκληρη περιουσία. Έπρεπε όμως οπωσδήποτε να υπάρχει εδώ γεφύρι, γιατί αλλιώς τα Τζουμερκοχώρια αποκλείονταν από τον υπόλοιπο κόσμο, τα Γιάννενα, την Άρτα. Πώς θα περνούσαν οι κυρατζήδες το ποτάμι; Πώς θα ανεβοκατέβαιναν από και προς τα χειμαδιά χιλιάδες γιδόπροβατα; Σαν κόπηκε λοιπόν - από δυνατό φέρμα του Άραχθου - το παλιό γεφύρι, βάλανε αμέσως μπροστά να φτιάξουν καινούργιο. Να πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά...

Στην πρόσκληση για χτίσιμο του μοιραίου γεφυριού είχαν ανταποκριθεί πέντε πρωτομαστροί κιοπουληδες. Κατάγονταν, αντίστοιχα, από Ραφταναίους, Αγναντα, Σκλούπο, Κόνιτσα, και Πράμαντα.

Προκρίθηκαν, αναλαμβάνοντας από κοινού το έργο, ο μαστρο-Γιώργης από την Κόνιτσα, κι ο

μαστρο-Κώστας από την Πράμαντα, καθένας με δικό του πολυμελές συνεργείο. Στην κατάσταση όμως του τελικού σχεδίου διαφώνησαν: ο μαστρο-Γιώργης, τολμηρός, ήθελε το γεφύρι αμπασωτό, με χαμηλωμένο δηλαδή τόξο, ενώ ο μαστρο-Κώστας, συντηρητικός αυτός, προτιμούσε τη δοκιμασμένη μέθοδο που το τόξο γύριζε στο μικρό, έπαιρνε μορφή ημικύκλιου. Στην τελευταία περίπτωση, είναι αλήθεια, το γεφύρι, έχοντας να καλύψει άνοιγμα 40 μ. - τόσο πλατύς είναι εδώ ο Άραχθος - θα σηκώνονταν πολύ ψηλά, θα έπαιρνε ασυνήθιστα μεγάλες διαστάσεις. Ο μαστρο-Κώστας όμως επέμενε πως μόνο έτσι εξασφαλιζόταν το στέργισμα του γεφυριού.

Στη συνέλευση και συζήτηση, που επακολούθησε, βάρυνε η γνώμη του Ιωάννη Λούλη, από το Κατόρτσι, κύριου χρηματοδότη του έργου. Γνώριζε καλά το μαστρο-Γιώργη από άλλες φορές, του είχε εμπιστοσύνη. Άλλωστε ήταν και ζήτημα κόστους. Τα πράγματα όμως, το ακούσαμε, εξελίχθηκαν άσχημα!

Τρεις χρόνους άντεξαν οι Τζουμερκιώτες χωρίς γεφύρι - πεζοί και «θαλασσοπνιγμένοι» μετά των υποζυγίων φορτωμένων τας απαραίτητους αποσκευάς των ή και συνοδεύοντες τα ποίμνια των, χιλιάδων αιγοπροβάτων, εκινδύνευον την διάβασιν των θαλών και πλήρη κροκαλών παγερών υδάτων...! Ξαναμάζεψαν χρήματα και ξεκίνησαν νέα προσπάθεια.

Οι Μελισσοουργοί, αυτή τη φορά, πρόσφεραν 96.000 γρόσια, η Πράμαντα 32.000, η Αγναντα, μαζί με τα διπλανά χωριά, 48.900 γρόσια, όπως και την Ξυλκία, ενώ ο Ιωάννης Λούλης, Ξανά, 2.000 γρόσια. Αλλά και την προσωπική τους εργασία ήσαν διατεθειμένοι να προσφέρουν οι χωρικοί για τον ιερό σκοπό. Γιατί πίστευαν πως... γεφύρι θα φτιάκιε, αν κάμει αυτό το καλό...!

Ο Κώστας ο Μπέκας, μοναδικός διεκδικητής στη νέα ανάθεση - οι άλλοι το φοβήθηκαν - ρίχτηκε στη δουλειά με πείσμα. Ήθελε τώρα, του δινόταν η ευκαιρία, και να υλοποιήσει τα σχέδιά του, και να αποδείξει αναδρομικά το δικό του. Άλλωστε όλα τα Τζουμερκοχώρια, εξαντλημένα πια οικονομικά, σ' αυτόν είχαν εναποθέσει τις ύστατες ελπίδες τους να ξαναεπικοινωνήσουν με τον κόσμο.

Πάλεψε, λοιπόν, σκληρά ο Μπέκας, για 3 ολόκληρους μήνες, και, επιτέλους, Σεπτέμβριο του 1866, παρέδωσε στα Τζουμέρκα, και στην ...ιστορία, ένα γεφύρι κόσμημα, ένα γεφύρι που το τεράστιο τόξο του αψηφούσε νόμους και βαρύτητα. Τα είχε καταφέρει!

Τα Τζουμέρκα είχαν πια το δικό τους γεφύρι, κι οι Τζουμερκιώτες καμαρώνανε. Καμάρωνε όμως, δικαιολογημένα, κι ο κιοπουληδής ο Κώστας Μπέκας. Είχε χτίσει τόσα γεφύρια - στο Σαραντάπορο, στην Καλεντίνη, στη Σαρακίνα - αλλά τούτο ήταν το καλύτερό του. Του το έλεγαν οι άλλοι, το πίστευε κι ο ίδιος. Όταν μια ομάδα τεχνικών, απ' το γαλλικό συνεργείο που κατασκεύαζε τον Ισθμό της Κορίνθου, αντίκρισε το γεφύρι, ήταν τέτοια η έκπληξή τους που ζήτησαν να γνωρίσουν από κοντά τον κατασκευαστή του. Τιμητικά τότε, ο επικεφαλής τους, ο Κάλνεκ, χάρισε στον Μπέκα μια κορδέλα μέτρησης με δερμάτινη θήκη. Κι όλο ρωτούσαν πώς το έχτισε. Τι να τους πει κι αυτός! Για τη δουλειά ήλιο με ήλιο; Για τα τόσα πελεκήματα κάτω απ' το λιούρι; Για τα χιλιάδες αυγά που ρίξαν στο κουρασάνι; Ή για κείνη την αλαφροίσκιωτη, από το Μονολίθι, που οι κακιές γλώσσες έλεγαν πως, τάχα, τη στοιχείωσε στο θεμέλιο; Απλά, ένα παραμύθι ήτανε και...ζήσανε αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα...!

της Πλάκας

Το βράδυ το γκρεμίζουνε...

- Φθινόπωρο 1995: Με υπόμνημά της η 6η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων (ΕΝΜ) των Ιωαννίνων ζητάει απ' το Υπουργείο Πολιτισμού σύνταξη μελέτης και χρηματοδότηση για την αποκατάσταση του γεφυριού, χαρακτηρίζοντας την κατάστασή του «μέτρια ως κακή».

- Άνοιξη 1996: Η ΔΕΗ ανακοινώνει κατασκευή φράγματος στη θέση Άγιος Νικόλαος. Η λίμνη που θα σχηματιστεί θα πνίξει το γεφύρι. Αντιδράσεις αρχαιολόγων, αρνητική εισήγηση της Εφορείας Ν. Μνημείων, καταγγελία του ICOMOS, αντίθετη η Νομαρχία Ιωαννίνων, δημοσιεύματα του Τύπου κατά, Σύλλογοι και κάτοικοι της περιοχής δεν συναινούν.

- Μάρτιος 1997: Επερώτηση στη Βουλή, αλλά το Υπουργείο Ανάπτυξης επιμένει ...«δεν μπορώ να φανταστώ ότι για έργο τόσο μεγάλο...έχουμε απαγορευτικό όρο την ύπαρξη ενός γεφυριού». Το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού δεν εγκρίνει την προμελέτη χωροθέτησης. Οι αντιδράσεις Φορέων και του Τύπου συνεχίζονται.

- Απρίλιος 1997: Η ΔΕΗ ανακοινώνει ότι θα συντηρήσει τη γέφυρα γιατί «...τις θερινές περιόδους θα αναδύεται, πιθανόν δε να είναι προσπελάσιμη» κι ότι προτίθεται να δημιουργήσει, μετά ...θάνατον, Μουσείο!!!

- Μάιος 1997: Το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων συνεδριάζει ξανά - μετά πίεση (!) του υπουργού Πολιτισμού - εγκρίνει τη χωροθέτηση και προτείνει τη μεταφορά (!) του μνημείου σε κοντινό παραπόταμο. Αντιδράσεις και καταδικαστικά ψηφίσματα, συλλογή υπογραφών. Η Εφορεία Ν. Μνημείων υπενθυμίζει την άσχημη κατάσταση του γεφυριού, αλλά για να προχωρήσει σε εργασίες συντήρησης ζητάει άρση της απόφασης μεταφοράς. Τοποθετήσεις υπέρ αρκετών πολιτικών και του Εργατικού Κέντρου Άρτας.

- Καλοκαίρι 1998: Φαίνεται να απονεί το ...ενδιαφέρον της ΔΕΗ για την κατασκευή του φράγματος. Πιέσεις για συντήρηση του γεφυριού. Υποσχέσεις για χρηματοδότηση, που δεν υλοποιούνται λόγω μη άρσης της απόφασης μεταφοράς.

- Δεκέμβριος 1999: Η Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης του Υπουργείου Πολιτισμού κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για το γεφύρι, ζητώντας άρση της απόφασης μεταφοράς.

- Άνοιξη 2000: Οι αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες αλληλοκατηγορούνται για το πρόβλημα της μη άρσης... Ο Σύλλογος Προστασίας Αράχθου κατηγορεί την 6η Εφορεία Ν. Μνημείων για διγλωσσία. (φανερά, ζητάει αποκατάσταση του γεφυριού - μυστικά, ήταν αυτή που πρότεινε τη μεταφορά!). Το πρόβλημα κομματοποιείται και ο τοπικός Τύπος διχάζεται για τους υπαίτιους της καθυστέρησης...

- Φθινόπωρο 2000: Η Ένωση Τεχνικών ΔΕΗ επαναφέρει το θέμα ζητώντας κατασκευή του φράγματος και «...υλοποίηση των υποσχέσεων του Πρω-

Αυτό το αριστούργημα θα αφήσουμε να χαθεί;

θυπουργού». Η Νομαρχία Άρτας και οι γύρω Δήμοι ζητούν επέμβαση της Εφορείας Ν. Μνημείων και η τελευταία χρηματοδότηση. Υποσχέσεις απ' την Περιφέρεια Ηπείρου...

- Άνοιξη 2001: Οι φορές στο γεφύρι προχωρούν. Δημοσιεύματα του Αθηναϊκού και τοπικού Τύπου επιμένουν «Καταρρέει το γεφύρι της Πλάκας». Οι αρμόδιοι υποσχόνται, οι υπεύθυνοι τσακώνονται - Εφορεία Ν. Μνημείων εναντίον Νομαρχίας και το αντίθετο - οι ντόπιοι πολιτικοί παράγοντες ...σιωπούν!

- Καλοκαίρι 2001: Εκδηλώνουν ενδιαφέρον ιδιωτικές εταιρείες για την κατασκευή του φράγματος. Ανακοινώνεται ότι ενεκρίθη πίστωση 100.000.000 δρχ. για την προστασία και ανάδειξη του γεφυριού και ότι η Εφορεία Ν. Μνημείων αρχίζει εργασίες.

- Σεπτέμβριος 2001: Το Υπουργείο Ανάπτυξης, κατόπιν γνωμοδότησης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, χορηγεί άδεια κατασκευής του φράγματος στην ιδιωτική εταιρία Μηχανική Α.Ε. Η τελευταία υποστηρίζει ότι θα προστατεύσει το γεφύρι και μόνο τα βάθρα του θα βουλιάζουν...

- Φθινόπωρο 2001: Καθολική αντίδραση Φορέων, Τύπου, Κόσμου. Ο Σύλλογος Προστασίας Αράχθου καταγγέλλει τη Μηχανική Α.Ε. ότι μετέφερε στο χάρτη το γεφύρι ένα χλμ. βορειότερα για να εξασφαλίσει την άδεια «...πρόκειται για αξιόποινη απάτη και πλαστογραφία»!!! Αίτηση για ανάκληση της άδειας από την Πανεπιστημιακή Συνομοσπονδία Ελλάδας, το Σύλλογο Προστασίας Αράχθου, το Δήμο Μετσόβου κλπ. Η Εφορεία Ν. Μνημείων δηλώνει ότι «...τα μνημεία της αρμοδιότητάς μας δεν θίγονται απ' το φράγμα»!!!

- Φθινόπωρο 2002: Οι αντιδράσεις συνεχίζονται. Με επείγον έγγραφο το ο Ε.Ο.Τ. προς το Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. αναφέρει την αντίθεσή του για το φράγμα γιατί «...θα αλλοιωθεί ο κοινωνικοοικονομικός ιστός και η φυσιογνωμία της περιοχής».

- Δεκέμβριος 2002: Μετά από ένταξη του έργου διάσωσης του γεφυριού στο ΠΕΠ Ηπείρου, το Νομαρχιακό Συμβούλιο Ιωαννίνων εγκρίνει ποσό 293.470 ευρώ για σύνταξη μελέτης. Τελικά το ποσό συρρικνώνεται στα 100.000 ευρώ.

- Άνοιξη του 2003: Ενώ παραμένει σε εκκρεμότητα η κατασκευή του φράγματος από τη Μηχανική Α.Ε., δημοπρατείται απ' τη Νομαρχία Ιωαννίνων η εκπόνηση της μελέτης για τη σωτηρία του γεφυριού. Τη διεκδικούν 8 συμπράξεις μελετητικών γραφείων.

- Καλοκαίρι 2003: Έκδοση προέγκρισης χωροθέτησης και προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης της εταιρείας Μηχανική Α.Ε. Πυροδότηση νέων αντιδράσεων. Υπέρ το Υπουργείο Ανάπτυξης.

- Άνοιξη 2004: Η Μηχανική Α.Ε. τάζει αντισταθμιστικά όφελη. Ελάχιστοι το συζητούν, οι περισσότεροι συνεχίζουν τις διαμαρτυρίες. Οργάνωση στην Αθήνα εκδήλωσης κι έκδοσης ψηφίσματος υπέρ του γεφυριού από το Κέντρο Μελέτης Πέτρινων Γεφυριών.

- Καλοκαίρι - Φθινόπωρο 2004: Εντάσεις για χαριστική ανάθεση της μελέτης προστασίας του γεφυριού από τη Νομαρχία Ιωαννίνων σε συγκεκριμένο γραφείο μελετών. Διαδοχικές επαναξιολογήσεις και μεγάλη καθυστέρηση της ανάθεσης.

- Άνοιξη 2005: Μεγάλες συσκέψεις στις Νομαρχίες Άρτας και Ιωαννίνων με συμμετοχή φορέων και κοινού για λήψη γνωμοδοτικών αποφάσεων. Εκπρόσωποι της Μηχανικής Α.Ε. τάζουν, μα οι αποφάσεις είναι κατά του φράγματος. Η Εταιρεία διακηρύσσει «...Εμείς προχωράμε»!! Η πολιτεία;

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ «ΠΥΡΡΟ» ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΦΥΡΙΟΥ ΤΗΣ ΠΛΑΚΑΣ

**ΜΙΧΑΗΛΣ
ΓΚΑΝΑΣ**
Ποιητής

Γεφυράκι ποιος θα δέσει
τη δαχτυλίδενια μέση,
ποιος θα βρει το μονότατι
για το γνωστικό διαβάτη;

τραγουδάει ο Νίκος Ξυδάκης
στη «Γυναίκα του Πρωτομά-
στορα». Ακούει κανείς;

Ξέρω τα χέρια που το χτίσανε
τα πόδια που το περπατήσανε,
ξέρω τα χέρια που το χτίσανε
τα χείλη που το τραγουδήσανε

επιμένει η ίδια φωνή στο «Πέ-
τρινο γεφύρι».

Θυμάται κανείς; Ενδιαφέρε-
ται κανείς αρμόδιος, συναρ-
μόδιος, τοπικός ή κρατικός πα-
ράγοντας, για το Γεφύρι της
Πλάκας, ένα από τα ωραιότε-
ρα μονότοξα, που στέκεται όρ-
θιο εδώ και 140 χρόνια;

Το γεφύρι κινδυνεύει μαθαί-
νουμε. Πριν καταρρεύσει, ό-
πως τόσα άλλα, ας βρεθούν
κάποιοι να το σώσουν. Στο κά-
τω κάτω δεν χρειάζεται να χτί-
σουν ζωντανή τη γυναίκα
τους... Λίγα χρήματα χρειάζο-
νται. Λίγος σεβασμός στην ι-
στορία, την αισθητική και τη
φυσιογνωμία αυτού του τόπου.

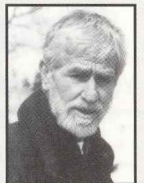
*«...Στο κάτω κάτω δεν
χρειάζεται να χτίσουν
ζωντανή τη γυναίκα τους...
Λίγα χρήματα χρειάζονται...»*

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ
Δημοσιογράφος - Συγγραφέας

Ανατριχιάζω στην ιδέα ότι το πιο τρανό γεφύρι του
ποταμιού μας - όλοι εμείς από τα Τζουμέρκα θεωρούμε τον Άρα-
χθο «ποτάμι μας» - θα 'χει την τύχη της γέφυρας στο Καβαλάρι Ζα-
γορίου ή του Ντάλα στον Αχέροντα. Ανατριχιάζω στην ιδέα ότι κά-
ποιο καλοκαίρι, τότε που τα νερά του «ποταμιού μας» δεν είναι κα-
τεβασμένα, αλλά διάφανα και καθαρά, δεν θα περνούν κάτω από
το Γεφύρι της Πλάκας, αλλά ανάμεσα σ' ένα σωρό από τα συντρίμ-
μα του. Ανατριχιάζω στην ιδέα κι ενώνω τη φωνή μου με όσων ζη-
τούν επιτέλους, έστω για μια φορά, να είναι αυτή η Πολιτεία επι-
σπεύδουσα, κι όχι σπεύδουσα κατόπιν εορτής. Είναι κρίμα να χα-
θεί το Γεφύρι της Πλάκας, ένα καταπληκτικό δείγμα ηπειρώτικης
πετροδομής και γεφυροποιίας, επειδή μανδάρνουν και γραφειο-
κράτες δεν διέγνωσαν έγκαιρα τον κίνδυνο που αντιμετωπίζει. Εί-
ναι κρίμα να χαθεί για χάρη ενός, αμφιλεγόμενου από πλευράς σκο-
πιμότητας, έργου, όπως το φράγμα Αγίου Νικολάου. Κι είναι δυο-
 φορές κρίμα για την Ήπειρο, που παρακολουθεί ανήμπορη να χά-
νεται ένα - ένα τα μνημεία της...

**ΣΤΡΑΤΟΣ
ΣΤΑΣΙΝΟΣ**
Σκηνοθέτης

Αν ένα γεφύρι ενώνει τό-
πους κι ανθρώπους κι αν, ως
σύμβολο, γεφυρώνει το κε-
φάλι με την καρδιά, τη σκέψη
και τη λογική με το συναί-
σθημα και την αγάπη, τότε α-
πό μόνο του κέρδισε την αυ-
θυπαξία του.

Αν ένα φράγμα πνίγει τό-
πους και χωρίζει ανθρώπους,
αν ένα φράγμα ως σύμβολο
αποτρέπει αντί να ενώνει, τό-
τε αυτό το φράγμα από μόνο
του αυτοαναιρείται.

Αν αυτό το γεφύρι είναι το
πανέμορφο και ιστορικής
μνήμης Γεφύρι της Πλάκας κι
αν αυτό το φράγμα είναι αυτό
που πρόκειται να το πνίξει, τό-
τε ο άνθρωπος, ο δημιουργός
του γεφυριού, δεν μπορεί να
είναι ο ίδιος μ' αυτόν που του
στέλνει το φράγμα. Είναι κά-
ποιος άλλος, ένας νεοβάρ-
βαρος, χωρίς σκέψη, χωρίς
καρδιά, χωρίς ψυχή, κι εμείς,
οι όλοι «ΕΜΕΙΣ», οφείλουμε
όχι απλώς ν' αντισταθούμε,
αλλά να μαζευτούμε γύρω
απ' το γεφύρι μας και να πνι-
γούμε μαζί του, όταν τα νερά
θ' ανεβαίνουν σιγά-σιγά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΤΑΣ, Συγγραφέας

Οι λαοί είναι η ιστορία
τους. Η ιστορία, διά μέ-
σου των αιώνων, είναι
οι λαοί.

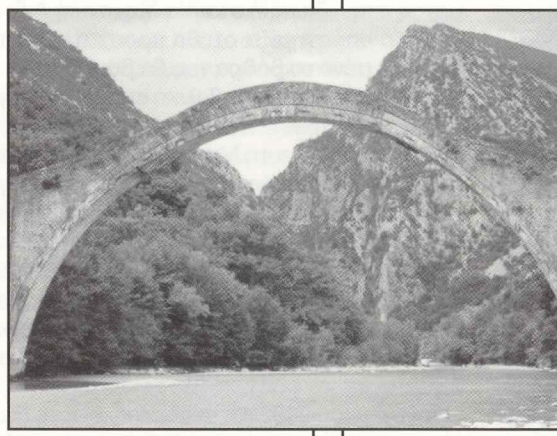
Μνημεία, κάστρα, να-
οί, γεφύρια και χιλιά-
δες άλλες δημιουργίες
που κοσμούν το μωσαϊ-
κό των πολιτισμών.

Τ' απομεινάρια! Σκόρ-
πιες πέτρες, που, τάχα,
μας γεμίζουν συγκίνη-
ση, θυμίζουν τη γαλιά
που την αφήσαμε να
πεθάνει αβοήγητη. Η ύ-
στερη μετάνοια και τα
λιβανίσματα δεν ωφε-
λούν τη γη μας, που γε-
μίζει από κούφάρια ε-

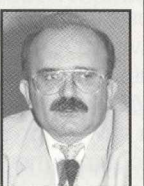
νός κατεστραμμένου
πολιτισμού.
Πρέπει ν' αφουγκρα-
στούμε τη γέφυρα και
κουρασμένη ανάσα των
μνημείων μας, του πο-
λιτισμού μας.

Για να μην γίνουμε για
μια φορά ακόμα 'τε-
θλιμμένοι εκ των υστέ-
ρων, ας αγκαλιάσουμε
όλοι μαζί το μονότοξο
αριστουργηματικό γε-
φύρι της Πλάκας, στα
Ηπειρωτικά βουνά.

Ας το σώσουμε...
Τα παιδιά μας πρέπει
να βρουν την κληρονο-
μία τους.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΥΔΙΚΟΣ
Καθηγητής Λαογραφίας
Τμήμα Ιστορίας - Αρχαιολογίας
Κοινωνικής Ανθρωπολογίας
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Το γεφύρι της Πλάκας, μονό-
τοξο και μεγαλοπρεπές, θυμίζει
και πληγώνει. Είναι η μνήμη του
τόπου μας, ό,τι πιο ακριβό μάς
έχουν παραδώσει οι μαστόροι
της πέτρας και που μας κάνει
περήφανους, όπου και αν βρι-
σκόμαστε. Την ίδια στιγμή μάς
πληγώνει η αδιαφορία των «αρ-
μοδίων» που το έχουν αφήσει
στην τύχη του. Επιτέλους, οι
ταγοί της Ηπείρου ας αναλά-
βουν τις ευθύνες τους. Δεν έ-
χουν δικαίωμα να σιωπούν και
να αδιαφορούν.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΡΟΚΟΣ

Γλύπτης - Καθηγητής Συντήρησης
Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης
Τ. Ε. Ι. Αθήνας

Πολλές φορές πιάνω τον εαυτό
μου να κατεβάζει εικόνες απ' τα πα-
λιά, λες και τούτο γίνεται σαν ένας
από ανάγκη περίπατος αναψυχής
στα συστατικά μου. Στα κοινά μας
συστατικά.

Εκείνα που μας κρατάνε ακόμα ζω-
ντανούς, μα και που θέλουν «οι πα-
γκοσμιοποιημένοι» ένα - ένα να ξε-
λώσουν, προβάλλοντας, τάχα, αμε-
τακίνητα επιχειρήματα για το «κα-
λό» μας.

Τώρα στο στόχαστρό τους έβαλαν
το πέτρινο Γεφύρι της Πλάκας. Το
μεγαλύτερο σε μήκος μονότοξο γε-
φύρι των Βαλκανίων.

Ένα υπέροχο δέσιμο, φύσης και
άγιας ανθρώπινης ευαισθησίας!

Σταυροκοπιέσαι και αναρωτιέσαι:

- Δεν υπάρχει κουκούτσι μυαλό;

Ποιοι άλλοι λαοί θ' αφήναν να
γκρεμιστούν ό,τι τους κάνει περή-
φανους;

Τον θυμό μου, όμως, δεν τον ρί-
χνω σ' αυτούς πούχαν τη φαύλη λύ-
ση της καταστροφής, μα στους δα-
σκάλους τους, που εξέθρεψαν τέ-
τοιου είδους «ηλίθια μηχανάκια».

Ας μην αφήσουμε, μ' «όποια μα-

γκούρα» διαθέτει ο καθένας μας, ν'
ακουμπήσουν ούτε λιθαράκι απ' τα
σημάδια της ζωής μας.

Ας μας βρουν, επιτέλους, δυναμι-
κά αντιμετώπους.

Τα καϊκία και τα πετρογέφυρα

...Περίπου δέκα χιλιάδες καϊκία έχουν καταστραφεί στην Ελλάδα με ε-
πιδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μας υπενθύμισε από το «Έθνος»,
στις 21 Μαρτίου 2005 ο Σταύρος Μαλαγκονάρης... Και τι καϊκία! Σπου-
δαία δείγματα της ελληνικής ξυλουργικής, όπως τρεχαντήρια, «κα-
ραβόσκαρα», «περάματα» κ.ά. Η καταστροφή είναι υποχρεωτική, στο
πλαίσιο του προγράμματος για την «οριστική παύση» της αλιευτικής δρα-
στηριότητας... Όμως, έτσι καταστρέφεται ένα μέρος της ναυτικής μας
παράδοσης. Και οι «Φίλοι των Παραδοσιακών Σκαφών» προτείνουν να
μην καταστρέφονται, αλλά να χρησιμοποιούνται για άλλες δραστηριό-
τητες. «...Καταστρέφοντας τα καϊκία, τεμαχίζεις το σώμα της χώρας, α-
φαιρείς τιμαλή, μοντζουρύνεις την Ιστορία κι αφήνεις τις θάλασσες ορ-
φανές», σημειώνει την επομένη στην «Ελευθεροτυπία» ο Γιάννης Τριάντης.

Πόσο μοιάζουν, το δικό μας σχόλιο, τα καϊκία και τα πετρογέφυρα!
Τα πλωτά περάματα και τα σταθερά. Στις θάλασσες και στα ποτάμια.
«Άχρηστα» και «επιβλαβή» σήμερα για ορισμένους. Μα πόσο χρήσι-
μα γι' αυτούς που ψηλαφούν στα χνάρια τους την ομορφιά και την α-
ξία της δημιουργίας! Να τα πνίξουμε, λοιπόν, και τα δύο. «...Κατα-
στρέφοντας τα καϊκία (και τα πετρογέφυρα), τεμαχίζεις το σώμα της χώ-
ρας, αφαιρείς τιμαλή, μοντζουρύνεις την Ιστορία κι αφήνεις τις θά-
λασσες (και τα ποτάμια) ορφανές, (-ά)».

**ΒΑΣΙΛΗΣ
ΓΚΟΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ**
Συγγραφέας

Αν με τη φα-
ντασία μας σω-
ματοποιήσου-
με την Ήπειρο,
θα της δώσου-
με οπωσδήποτε
μορφή γυ-
ναϊκάς. Τα πετρογέφυρα εί-
ναι τα καμαρωτά φρύδια της.

Μπορεί κανείς να δει ό-
μορφο ένα γυναικείο πρό-
σωπο που του λείπει ένα
φρύδι;

Αυτό θα συμβεί, αν η
Ήπειρος χάσει το Γεφύρι
της Πλάκας.

Συμπατριώτες, το νου
μας!

Κάποτε τα γεφύρια σήκω-
σαν στους ώμους τους τα
σώματα των προγόνων μας.

Ήρθε τώρα η σειρά, με τα
δικά μας σώματα να στηρί-
ξουμε τα γεφύρια μας.

*«Ένας “ακρίτας”, και μάλι-
στα “Διγενής”, της παράδο-
σης, της πολιτιστικής κλη-
ρονομιάς και της αισθητικής
αρμονίας με το φυσικό χώρο,
είναι το Γεφύρι της Πλάκας»*

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΠΟΥΖΟΣ, Συγγραφέας

Αν το Γεφύρι της Πλάκας βρισκόταν σε περιοχή με του-
ριστική ανάπτυξη, ουδείς θα διανοεότο να το εγκαταλεί-
ψει στη φθορά του χρόνου, ούτε θα κινδύνευε από την
όποια αξιοποίηση των φυσικών πόρων.

Αλλά, αλίμονο σ' εκείνον τον τόπο και τους πολίτες του που η ι-
στορική και πολιτιστική κληρονομιά έχει θέση μόνο ως τουριστική
ατραξιόν.

Ένας «ακρίτας», και μάλιστα «Διγενής», της παράδοσης, της πο-
λιτιστικής κληρονομιάς και της αισθητικής αρμονίας με το φυσικό
χώρο, είναι το Γεφύρι της Πλάκας.

Όμως, προϋπόθεση για να συνεχίσει ν' αντιστέκεται και να προκά-
λεί δέος στην πανταχόθεν επέλαση της ευτέλειας, είναι να στέκει
όρθιο, ως απαίτηση και αναγνώριση της δικής μας ανάγκης.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ
Συγγραφέας

Όταν μία κοινωνία, συνεπώς και η συ-
ντεταγμένη πολιτεία, γκρεμίζει ή αφήνει
να πέσουν τα γεφύρια πίσω της, αυτά που έκτισαν με α-
παράμλλη τέχνη οι παππούδες μας, όχι για να περάσουν
απλώς απέναντι, αλλά για να επικοινωνήσουν αληθινά με
την άλλη πλευρά, του άγνωστου, των διαφορετικών αν-
θρώπων και πολιτισμών και να συν-
δέσουν το παρελθόν με το μέλλον,
πατώντας και διαβαίνοντας στέρεα
πάνω στο πετρόκτιστο παρόν που
δημιούργησαν, τότε θα τα πάρει ό-
λα το ποτάμι και θα τα πνίξει το
φράγμα, το τρίτο που ετοιμάζονται
να φτιάξουν, αυτοί που δεν σέβο-
νται και δεν λογαριάζουν τίποτε στο
όνομα του κέρδους.

Αυτό το έγκλημα δεν πρέπει να
το επιτρέψουμε, και προπαντός οι
Ηπειρώτες, να συντελεσθεί. Οφεί-
λουν να υπερασπιστούν την ομορ-
φιά, τον ιδιαίτερο πολιτισμό τους,
τη μνήμη και την ιστορία, την τέχνη
και τη δημιουργία, που αντανάκλα
κάθε πέτρα του μοναδικού μονό-
τοξου γεφυριού, που ως μαρμα-
ρωμένη μνήμη ανθίσταται και προ-
βάλλει περήφανη, πάνω από τον
Άραχθο και κοσμεύει και κοσμεύεται α-
πό την πανέμορφη περιοχή της
Πλάκας των Τζουμέρκων.

*«Για να μη
γίνουμε για μια
φορά ακόμα
τεθλιμμένοι εκ
των υστέρων,
ας αγκαλιάσουμε
όλοι μαζί το
μονότοξο
αριστουργηματικό
Γεφύρι της
Πλάκας, στα
Ηπειρωτικά
βουνά».*

Ηπειρωτικά Γράμματα & Τέχνες

Στιγμιότυπα από την παρουσίαση του βιβλίου. Πάνω, από δεξιά ο συγγραφέας Γιάννης Σάρρας, ο βουλευτής Αλέκος Παπαδόπουλος, ο αρχιμανδρίτης Γαβριήλ Παναγιωτίδης και ο δημοσιογράφος - συντονιστής της παρουσίασης Ανδρέας Ρίζος.

ΤΟ ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ - ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΓΙΑΝΝΗ ΣΑΡΡΑ

«ΟΙ ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΟΙ - Η ΓΕΝΕΣΗ, Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΛΗΡΟΣ» Εκδόσεις «Δωδώνη»

Διαχρονική και επίκαιρη αποδείχθηκε η νέα συγγραφική δημιουργία του μπάμπα (για μας του συναφιού) Γιάννη Σάρρα, του ακάματου Θεσπρωτού δημοσιογράφου και συγγραφέα, σε μια εποχή απαξίωσης και ορμηγού εξελίξεων γύρω από τα εκκλησιαστικά.

Ο Γιάννης Σάρρας, στηλιτευτής των κακών κειμένων, απλός, κατανοητός, πηγαίος και καυστικός, με το νέο του βιβλίο έχει στο στόχαστρό του τους αξιωματούχους της Εκκλησίας, οι οποίοι με τη σκανδαλώδη συμπεριφορά τους και την εμπορευματοποίηση του δέους που αισθάνονται οι απλοί άνθρωποι μπροστά στη ζωή και στο θάνατο, εκμεταλλεύονται και αυθαιρετούν. Όπως τονίζει και στον πρόλογο του βιβλίου ο λογοτέχνης **Βασίλης Γκουρογιάννης**, δεν αναιρείται η χριστιανική πίστη του συγγραφέα, ο οποίος από μικρός έζησε με κάθε ευλάβεια, αλλά πικραμένος από τη συμπεριφορά λειτουργών της Εκκλησίας, με την εμπειρία των 85 χρόνων ζωής του, στέλνει μηνύματα προς κάθε κατεύθυνση και αποδέχεται για τη διατήρηση της πίστης. Οι πηγές του είναι πολλές, ξεκινούν από τους Γκαίτε, Δάντη, Καζαντζάκη και φθάνουν στους Μολιέρο, Νίτσε, Ροϊδη, Ρουσσώ και άλλους που δίνουν το διαχρονικό στίγμα.

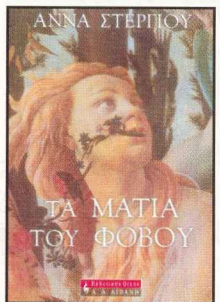
Το βιβλίο παρουσιάστηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2005, στην αίθουσα της Ενώσεως Συντακτών, η οποία γέμισε από Ηπειρώτες και φίλους του συγγραφέα. Για τη συνολική παρουσία και προσφορά του Γιάννη Σάρρα στα Γράμματα μίλησε ο συμπατριώτης του βουλευτής **Αλέκος Παπαδόπουλος**, ο οποίος κατέληξε με τον χαρακτηρισμό προς τον δημιουργό «**Μυριοκάλος!**». Ο αρχιμανδρίτης **Γαβριήλ Παναγιωτίδης** μίλησε για την καλλιέργεια των κειμένων του Γιάννη Σάρρα, εστιάζοντας την προσοχή του στη διαχρονική αξία των ρήσεων πολλών σοφών ανθρώπων. Την παρουσίαση συντόνισε ο **Ανδρέας Ρίζος**, δημοσιογράφος - διευθυντής της εφημερίδας «Πύρρος».

Κλείνοντας ο συγγραφέας την παρουσίαση, τόνισε: «Στα δεκαπέντε μου χρόνια ο νους μου στράφηκε προς τη μάθηση. Στα τριάντα ο χαρακτήρας μου είχε σχηματισθεί. Στα σαράντα μου δεν είχα πια μέσα μου περιπλοκές. Στα πενήντα γνώρισα το θέλημα τ' Ουρανού. Στα εξήντα ένιωθα άνετα σε ο,τιδήποτε άκουσα. Και στα εβδομήντα μου μπορούσα ν' ακολουθώ την επιθυμία της καρδιάς, χωρίς να παραβαίνω τις ηθικές αρχές. Αυτός είμαι...».

Αυτός είναι ο μπαρμπα-Γιάννης και του ευχόμαστε νάναι πάντα έτσι για να γευόμαστε το απόσταγμα της εμπειρίας, της γνώσης και της σοφίας του!

«ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΟΥ ΦΟΒΟΥ»

Το πρώτο μυθιστόρημα της Ηπειρώτισσας δημοσιογράφου **Άννας Στεργίου**

Ήρωες που ακροβατούν στα όρια του πραγματικού και του φανταστικού, υπάρξεις διαταραγμένες, χαμένες στους λαβύρινθους του μυαλού τους, θα συναντήσουν σε μοιραία πορεία σ' ένα απομακρυσμένο νησί του Αιγαίου. Αλήθεια και ψέμα εναλλάσσονται, τρέλα και λογική μονομαχούν, αναμετρώνται σ' έναν αγώνα μέχρι τελικής πτώσης για το ποια θα επικρατήσει...

Είναι το θέμα του πρώτου μυθιστορημάτος της Ηπειρώτισσας δημοσιογράφου («Ελευθεροτυπία») **Άννας Στεργίου**, το οποίο εκδόθηκε πρόσφατα από τον εκδοτικό οίκο «Αιβήνη».

Η Άννα Στεργίου, με πλούσια δημοσιογραφική εμπειρία, ακουμπώντας πάνω σε σημαντικά κοινωνικά ζητήματα, έχει την πρώτη ύλη στο χέρι. Αυτή την ύλη την μεταπλάθει, την προεκτείνει, ανασύρει τις αθέατες πλευρές της και με τον λογοτεχνικό της λόγο μάς καλεί να την αγγίξουμε. Και αυτό το άγγιγμα δεν είναι πάντα απαλό. Είναι μερικές φορές καυτό, όπως η ζωή πολλών συνανθρώπων δίπλα μας, την οποία προσπερνάμε, αδιαφορώντας, χωρίς το βλέμμα μας να συναντήσει τον δικό τους.

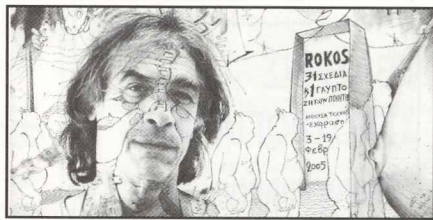
Το βιβλίο παρουσιάστηκε στην αίθουσα της Ενώσεως Συντακτών στις 19 Ιανουαρίου 2005. Για το έργο της Άννας μίλησαν (κατά σειρά), ο **Αλέκος Παπαδόπουλος** βουλευτής - τ. υπουργός, ο **Φώτης Κουβέλης** βουλευτής και ο υφυπουργός Υγείας **Γ. Κωνσταντόπουλος**, οι οποίοι υπογράμμισαν πως «Τα μάτια του φόβου» αφορούν όχι μόνο τους ήρωες του βιβλίου, αλλά ολόκληρη την κοινωνία.

Αφορμή για τη συγγραφή του βιβλίου, όπως τόνισε η Άννα Στεργίου, ήταν οι επισκέψεις της σε ψυχιατρείο μικρής νήσου του Αιγαίου, όπου οι ασθενείς ζούσαν σε απαράδεκτες συνθήκες. Τελικώς, κατέληξε, ο πολιτισμός μας κρίνεται από τη συμπεριφορά όλων μας προς τους ευπαθείς συνανθρώπους μας.

Από μας, καλωσόρισμα στο έργο της φίλης Άννας, είχε να συναντηθεί με τα μάτια ό-σο το δυνατόν περισσότερων και καλή συνέχεια στη λογοτεχνική της περιπέτεια.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΡΟΚΟΣ «Τριάντα ένα σχέδια και ένα γλυπτό ζητούν ποιητή»

Ο Ηπειρώτης Γλύπτης και καθηγητής Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης **Κυριάκος Ρόκος** πραγματοποίησε από 3 - 19 Φεβρουαρίου 2005, στην αίθουσα Τέχνης «Εκφραση» έκθεση έργων του.

«Ο καλλιτέχνης», σημειώνει η **Μαρία Μαραγκού** στην «Ελευθεροτυπία» (21 Φεβρουαρίου 2005) «αναφέρεται στη γλυπτική μέσω μιας έκθεσης σχεδίου. Μη σας αποπροσανατολίζει η ύπαρξη ενός ποιήματος και των αναρτημένων σχεδίων στους τοίχους. Η γλυπτική είναι παρούσα, στην αδρή γραμμή του μολυβιού, στις φόρμες που κλείνει το περίγραμμα, στον ισορροπημένο διάλογο του κενού και του πλήρους. Λίγες συνθέσεις, κοσμήματα σε κάποια γωνιά του σχεδίου, μια ανθοστήλη, ένα φλιτζάνι του καφέ, ένας ήλιος, παραμένουν απόφαση ζωγραφικά στοιχεία σε μια τέχνη που χειρίζεται με σαφήνεια τον όγκο. Το ζήτημα της μνημειακής γλυπτικής και της δυσκολίας πρόσβασης στον κοινωνικό χώρο μπαίνει έμμεσα στα σχέδια που μοιάζουν προσεομοίasia για να πλαστεί ο όγκος. Ενοσιολογικά στοιχεία, μνήμες και εξαρτήματα διαλόγου στο χρόνο, εμβόλμα, φτάνουν στο έργο, το οποίο ισχυροποιείται εκεί όπου το κενό ισχυροποιείται. Πληθωρικός ο Κυριάκος Ρόκος διαλογίζεται με τη γραμμή, έχοντας ωστόσο κατά νου στην οργάνωση του χώρου του τη γλυπτική και τους δίκους της όρους».

Η δική μας παρατήρηση, όχι κατ' ανάγκη από τη θέση του ειδικού, είναι πως ο Κυριάκος Ρόκος, όπως τον γνωρίζουμε ως καλλιτέχνη και όπως πολλαπλώς το έχει καταδείξει, κουβαλάει μέσα του την Ήπειρο, τις μνήμες από τα Γιάννενα, την αυθεντικότητα του πολιτισμού της και την αγάπη για τον γενέθλιο τόπο. Κι είναι αυτός ο τόπος που πολλές φορές τον εμπνέει και στις δημιουργίες του.

Παρών ο Κυριάκος στα Ηπειρωτικά δρώμενα, όχι σ' εκείνα τα κατ' επιφασή και για το «θεαθηναι», αλλά σ' εκείνα της ουσίας, είναι από τους συμπατριώτες που μας κάνουν περήφανους και μας χαρίζουν ομορφιά και χαρά με το έργο και τη στάση ζωής τους. Γι' αυτό και δεν αρνήθηκε να ενώσει τη φωνή διαμαρτυρίας του με άλλους πνευματικούς ανθρώπους, στην εκκλήση του «Πύρρου» για τη σωτηρία του Γεφυριού της Πλάκας (σελ. 11). Του ευχόμαστε νάναι πάντα καλά και συνεχίσει να μας τέρπει με τα έργα του.

Ηπειρωτικά Γράμματα & Τέχνες

ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΥ: «Οι δρόμοι μου»

Εκδόσεις «Ωκεανίδα»

Γράφει η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΙΤΟΥΛΗ*

Γνωρίζατε ότι ο «ευφημιστής Νικόδημος», ο συγγραφέας και δημοσιογράφος **Νίκος Δήμου**, είναι κατά το ήμισυ Ηπειρώτης;

Διαβάζοντας το τελευταίο βιβλίο του, που κυκλοφόρησε από την «Ωκεανίδα», με τίτλο «Οι δρόμοι μου», σκέφτηκα ότι ο Δήμου θα μπορούσε άνετα να χαρακτηριστεί ένας μελαγχολικός, βουλιμικός της ζωής.

Το βιβλίο έχει πρώτα απ' όλα μέγεθος χορταστικό. Στις 718 σελίδες του, ο συγγραφέας μάς αποκαλύπτει με τρόπο γενναίο, ευφυή, έντιμο και κυρίως «αγαπητικό». Ανοίγοντας τα μύδια της ψυχής του, καταθέτει πόσο έχει πληγωθεί από την άρνηση κάποιων ομάδων να τον αναγνωρίσουν ως συγγραφέα, παραθέτοντας ταυτόχρονα στο τέλος του τόμου τα βιβλία που φέρουν την υπογραφή του και των οποίων το πλήθος είναι όντως εντυπωσιακό.

Ο Δήμου έχει γράψει, εκτός από ποίηση, φιλοσοφία, πεζά, δοκίμια, μελέτες, σχόλια και σάτιρα. Έχει, επίσης, δημιουργήσει βιβλία φωτογραφίας και έχει μεταφράσει ξένους συγγραφείς. Ορισμένοι από τους τίτλους του έχουν σκαρφαλώσει για καιρό στις υψηλότερες θέσεις των ευπώλητων και αυτό φαίνεται πως κάποιους τους ενόχλει.

Στο βιβλίο «Οι δρόμοι μου» προβαίνει σε μία εκ βαθέων ανακεφαλαίωση ζωής. Ανατρέπει, πού αλλού, στους γεννιότερους και στη σημαντικότερη πατρίδα όλων μας, τα παιδικά χρόνια. Ο πατέρας τετραπέρατος, δυναμικός ορεισίβιος, ήταν παιδί τυπικής ηπειρώτικης οικογένειας με ισχυρή συνοχή, η οποία θα μπορούσε άνετα να αποτελέσει την πινακοθήκη μίας ρεαλιστικής ηθογραφίας.

Ο παππούς του συγγραφέα **Νίκος** κατεβαίνει από τα **Άγναντα Άρτας** το 1900 κι πιάνει δουλειά στους ΣΠΑΠ. Ο πατέρας **Γρηγόρης Δήμου**, με σπουδές Οικονομικών, έκανε μεγάλη σταδιοδρομία στον εφοριακό κλάδο. Το πατρικό πρότυπο για το Νίκο Δήμου ήταν υπερβολικά βαρύ και απόμακρο. Αφηγείται με συντριβή και τελεσιδική συμπεριφορά την πληγωτική σχέση που είχε με τον πατέρα του, εκφράζοντας πετυχημένα τα οικογενειακά σύνδρομα που ταλανίζουν συνήθως τους Έλληνες.

Η θεματολογία των «δρόμων» είναι διαχρονική και πανανθρώπινη: ο έρωτας, η φιλία, η δημιουργία, η θρησκευτική πίστη ή απιστία, τα προσωπικά αδιέξοδα και κυρίως η θνητότητα.

Ο Νίκος Δήμου, κατά τη γνώμη μου, πέτυχε διάνα: Έγραψε ένα βιβλίο ιδιαίτερα ελκυστικό στην ανάγνωση, που διαθέτει ταυτόχρονα την αξία μίας ιστορικής μαρτυρίας για την Ελλάδα του εικοστού αιώνα και όχι μόνο. Σας το συνιστώ θερμά.

* Η **Βασιλική Πιτούλη** είναι καθηγήτρια οικονομολόγος και γαλλικής φιλοσοφίας, αποσπασμένη στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Από τις εκδόσεις «Δωδώνη» κυκλοφορεί το βιβλίο της «Η είσπραξη της μέρας».

Εκδοτικές Κατα- Γραφές

●●● Ηπειρωτικές Εκδόσεις «Πέτρα»: **Δημητρίου Ανδρ. Σαμαρά** - *Κιράσοβο* (Αγία Παρασκευή) Κόνιτσας - *Μνήμες* και *Διηγήσεις* από το χωριό μας, 1940 και μετά, **Θεοφίλου Σερβετά** - *Οψείς του Αρχαίου Κόσμου, τόμος Δ' - Ιερείες της Αφροδίτης*. ●●● Εκδόσεις «Δωδώνη» (στη σειρά «Βερενίκη»): **Αλέξανδρου Γ. Λαζάνη** - *Κατοάνικα Ανέκδοτα* και «Αναπολήσεις ήτοι εθιμογραφικά ενθυμήματα από τα Κατσανοχώρια Ιωαννίνων». ●●● Το **Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο** για το **Μετσόβιο**: «Η Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη στις ορεινές περιοχές - Θεωρία και Πράξη». Πορίσματα του 3ου διαπανεπιστημιακού συνεδρίου του Ε.Μ.Π. για το Μετσόβιο, που πραγματοποιήθηκε από το Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας. Επιμέλεια έκδοσης **Δημήτρης Δ. Ρόκος**, καθηγητής Ε.Μ.Π. ●●● **Πάνος Σημ. Τζιόβας**: «Εκκλησιαστική (Τσαρκοβίτσα) Ιωαννίνων». Έκδοση του Δήμου Μολοσσών. ●●● **Κώστας Χαρίλ. Βάγιας**: «Η Άρτα του πολέμου και της κοχής», έκδοση του Μουσικοφιλολογικού Συλλόγου «Ο Ξκουφάς». ●●● **Λάμπρος Μάλαμας**: «Γνωμικές φωταΐδες, κρίσεις - σκέψεις - παρατηρήσεις - πραγματικά μηνύματα». ●●● Κυκλοφορεί το νέο τεύχος (133-134) του περιοδικού «Ελεύθερο Πνεύμα» που εκδίδει ο Λάμπρος Μάλαμας.

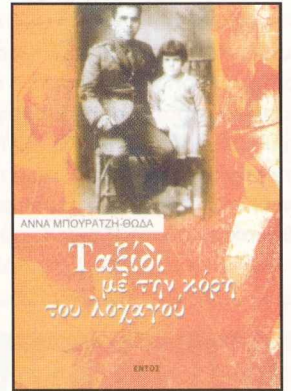
ΑΝΝΑ ΜΠΟΥΡΑΤΖΗ - ΘΩΔΑ: «ΤΑΞΙΔΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ»

Εκδόσεις ΕΝΤΟΣ - 2004

Γράφει ο **ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΖΗΚΟΠΟΥΛΟΣ**
Πρόεδρος Αδελφότητας
Μαζαρακίου Ιωαννίνων

Με ιδιαίτερη συγκίνηση θέλω να χαιρετίσω την έκδοση της πανταχούσας Άννας Μπουρατζή - Θώδα, με λογοτεχνία - ποίηση - ζωγραφική - συμμετοχή, αναδεικνύοντας την ως ένα αξιοτέκνο της πατρίδας μας, που έχασε το δρόμο της επιστροφής και πάντα ονειρεύεται τον καινό της προγονικής εστίας.

«Το ταξίδι με την κόρη του λοχαγού» και οι υπόλοιπες κατά καιρούς εκδόσεις της, όσο και η θητεία της στα κοινά, στην πνευματική ζωή της πατρίδας μας, δεν είναι μία συσώρευση σελίδων, σκόρπων λόγων ή μία πυξίδα και πάθος που θα μπορούσε να δώσει μόνο ένα

περιστασιακό θόρυβο στην οικονομική αγορά, στα τηλεπαράθυρα, δίχως ένα μήνυμα για τον καινούργιο άνθρωπο.

Αντίθετα, η καταξιωμένη λογοτέχνης Άννα Μπουρατζή - Θώδα από το Βασιλόπουλο Ιωαννίνων, πάντα σεμνή και προβληματισμένη με τα κοινωνικά θέματα, απαλλαγμένη από τις πλαστικές ταμπέλες, στέκεται συνεπής, με ήθος αδιάβλητο και γενναίο ψυχικής ευγένειας, αρετές που την ξεχωρίζουν και την καθιερώνουν στο χώρο της λογοτεχνίας και στη δράση των Ηπειρωτικών φορέων.

Μέσα από τον μαχόμενο λόγο, παρουσιάζει μία ελπίδα υπαρκτικής κατάκτησης και σεβασμού. Έγινε οδοιπόρος μίας γοητευτικής περιπλάνησης με τους προγόνους, κουβεντιάοντας με τα λιθάρια και τα κλαριά του τόπου μας.

Ο λόγος της φανερώνει το ήθος και το ύφος της πατρίδας μας, έχει τη σφραγίδα της λαϊκής ρίζας, τη γαλήνη και γοητεία που δίνει ένα χειμωνιάτικο προσήλιο στην κακοκαιρία της λογοτεχνίας των καιρών μας.

Η προσωπική απολογία φέρνει πιο κοντά το ανθρώπινο στοιχείο, όπου η λογική και το συναίσθημα, ο στοχασμός και η ελκρινεία αποκτούν την αρχική της μνήμη. Και η Άννα Μπουρατζή - Θώδα, μέσα από αυτές τις διαδικασίες δίδει μορφή στους ήρωές της, οι οποίοι με τα όνειρα, τις προσδοκίες και τις θυσίες τους, στέρωσαν τις πανανθρώπινες αξίες της ελευθερίας και της δικαιοσύνης.

Κι αυτό το μοσχοβάλο ανόθευτο θυμάμα, απλώνεται σε όλο το έργο της και πιστεύω πως είναι αυτό που καθιστά την προσφορά της

όντως μεγάλη και πατριωτική. «Σαν γέρνεις χωριό μου, στου Κασσιδιάρη την πλάση, θρούλους παλιούς, σου μοιολογεί το σχολείο, το χοροστάσι, ο χρόνος σύμβουλος γίνεται στα βήματά μας, χαλίσια, ξανακιτίζεσαι και ξεπερνάς τον πόνο...».

Συγκλονιστικές αγαπημένες μορφές. Από τα μάτια τους κοινωνήσαμε το χθες. Από την έγνοια τους χαιρόμαστε το σήμερα. Από τη θύμησή τους ελπίζουμε το αύριο.

Τι βάρος η κληρονομιά! Τι πλούτος αυτή η παρακαταθήκη! Μία προσφορά ευγνωμοσύνης, είναι η γραφή της Άννας Μπουρατζή - Θώδα, που δείχνει αξιοπρέπεια, κατανόηση, ζωή.

«Ζεστό ψωμί» στην Ηπειρωτική Βιβλιοθήκη, στα Ελληνικά Γράμματα, στις πονεμένες ψυχές.

«ΕΠΟΧΕΣ» ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΓΡΑΦΟ ΕΦΗ ΜΑΝΟΥ

Συχνά κινούμαστε χωρίς να δίνουμε προσοχή σε όσα μας περιβάλλουν παρά μόνο σε όσα είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακά ή «φωναζούν» δυνατά. Όμως και αυτά τα οποία αγνοούμε καταγράφονται μέσα μας και μας επηρεάζουν. Ο κύκλος των εποχών, για παράδειγμα, ελάχιστα γίνεται αντιληπτός σε μία μεγάλη πόλη. Όμως το καταπράσινο των δέντρων την άνοιξη, τα πεσμένα φύλλα το φθινόπωρο, το εκτυπωτικό ελληνικό φως το καλοκαίρι και ο μουντός, γκρίζος ουρανός του χειμώνα, όσο κι αν νομίζουμε ότι δεν έχουν τόση σημασία και τα προσπερνάμε, είναι σύγχορο ότι περνούν μέσα μας και μας μεταβάλλουν τα συναισθήματα και τη διάθεσή μας.

Η ζωγράφος **Εφη Μάνου** κατέγραψε στιγμιότυπα της αντανάκλασης των εποχών στον άνθρωπο και παρουσιάζει έργα της των τελευταίων 4 χρόνων στην αίθουσα Τέχνης «ΘΕΟΦΙΛΟΣ» στην Αθήνα (Κέντρο Ελληνικής Παράδοσης, Ητροπόλεως 59) και στη γκαλερί «ΠΥΡΝΣ» στην Καρδίτσα, με τον γενικό τίτλο «Εποχές».

Δεν πρόκειται για αλληγορία των εποχών, ούτε για προσωποποίηση τους. Πρόκειται για το στιγμιαίο και φευγαλέο στη σχέση τους με τον αέναο κύκλο του χρόνου και τον άνθρωπο. Τα έργα αποτελούν καταστάλαγμα της εξαντλητικής παρατήρησης της φύσης, που συναντήσαμε στην προηγούμενη δουλειά της.

Το σύνολο αφορά τον άνθρωπο όχι σαν κυρίαρχο, αλλά ως τμήμα της φύσης και σε συνεχή διάλογο με αυτή.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

Ο πατέρας Νικόλαος ευλογεί την πίτα του Συλλόγου. Από δεξιά: Γ. Καπέλης (πρόεδρος), Ν. Πάσης (αντιπρόεδρος), Β. Καραπάνου (γραμματέας), Σ. Γρημαβιώτης (ταμίας), Δ. Παγώνης (σύμβουλος).

Με την πρωτοχρονιάτικη εκδήλωση (κόψιμο) της πίτας ξεκίνησε τη δράση του στη νέα χρονιά ο Σύλλογος Ηπειρωτών Γαλατσίου. Ένας Σύλλογος, ο οποίος κατόρθωσε να συσπειρώσει τους Ηπειρώτες και κυρίως τους νέους της περιοχής. Βουλευτές, ο Δήμαρχος και εκπρόσωποι τοπικών φορέων, παραβρέθηκαν στη γιορτή, την οποία ευλόγησε ο πατέρας Νικόλαος. Το κόψιμο της πίτας έγινε από τον πρόεδρο του Συλλόγου κ. Γ. Καπέλη, ο οποίος, μαζί με τη γραμματέα κ. Β. Καραπάνου και τον ταμία κ. Σ. Γρημαβιώτη, καλωσόρισαν τους παρευρισκομένους. Οι πίτες που ετοίμασαν οι Ηπειρώτισσες του Γαλατσίου νοστιμότητας, ενώ ο χορός από τους μαθητές του χορευτικού τμήματος ενθουσίασε όλους. Και του χρόνου!

ΔΗΜ. ΠΑΓΩΝΗΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ

«Στη Γη του Πύρρου και της Ολυμπιάδας» ήταν αφιερωμένη η καθιερωμένη ετήσια εκδήλωση του Συνδέσμου Γυναικών Ηπείρου, η οποία και φέτος σημείωσε απόλυτη επιτυχία. Το θέμα ανέ-

πτυξε η Μερόπη Καλδή, πρόεδρος του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας. Στο καλλιτεχνικό μέρος του προγράμματος πήραν μέρος μουσικά και χορευτικά σχήματα, Ηπειρώτες τραγουδιστές και μουσικοί, με κορυφαίους τα μέλη της οικογένειας Λούκα - Χαλκιά, τέσσερις γενιές στη μουσική παράδοση της Ηπείρου. Στην εκδήλωση έγινε το κόψιμο της πίτας του Συνδέσμου από την πρόεδρο Εύα Χαλατσά, η οποία καλωσόρισε τους παρευρισκομένους και έδωσε το μήνυμα της στήριξης του έργου του Συνδέσμου, το οποίο είναι ουσιαστικό και έχει αναγνωρισθεί από τους Ηπειρώτες.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΝΙΑΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΠΛΑΤΗ: ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ: ΚΑΛΧΑΝΤΟΣ 19, ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ ΤΗΛ.: 210 76.49.980 - 81, FAX: 210 76.60.800 KIN.: 6977 293705 - 6977 282679

ΝΑΣΟΥΛΑ ΚΙΟΥΒΡΕΚΗ: INTERAMERICAN. ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ EUREKO ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ. ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΑΛΛΗΝΗΣ. ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ 29, ΤΚ. 153 51 ΤΗΛ.: ΓΡΑΦΕΙΟΥ: 210 66.09765 FAX: 210 66.09.771. ΚΙΝΗΤΟ: 6945 797302

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΣ: ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ FIAT - LANCIA - ALFA ROMEO - AUDI - VW - SEAT GATZOGIAS AUTO SPORT. ΛΙΟΣΙΩΝ 267, ΑΘΗΝΑ. ΤΗΛ.: 210 - 83.24.162
ΑΝΔΡΕΑΣ ΗΛ. ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΣ: RACING SERVICE LANCIA - FIAT - ALFA ROMEO. ΣΑΜΟΥ 16-18, ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 210 - 52.37.652 FAX: 210 - 52.39.414, 6932 - 211155

ΒΙΒΛΙΟ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«ΔΩΔΩΝΗ» ΕΚΔΟΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.: ΑΝΔΡΕΑ ΜΕΤΑΞΑ 28, ΕΞΑΡΧΕΙΑ, ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 210-38.41.171, 210-36.37.973
ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΚΟΥΛΑΟΥΡΑ»: ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΩΣΤΑΚΙΩΤΗΣ. ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ 4 ΚΑΙ ΣΟΛΩΝΟΣ, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 - 36.36.281
ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΣΟΚΟΛΗ»: ΣΠΥΡΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ 3-5, ΕΞΑΡΧΕΙΑ ΑΘΗΝΑ. ΤΗΛ.: 210 - 3805520, 210 - 3822732
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΟΥΤΑΣ: ΒΙΒΛΙΟΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟ, ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ 73 ΚΑΛΟΓΡΕΖΑ, ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ, ΤΗΛ.: 210 - 27.75.706
ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΕΤΡΑ»: ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32, 106 83 - ΕΞΑΡΧΕΙΑ - ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 210 8233830, FAX: 210 8238468

ΙΑΤΡΟΙ

ΓΕΩΡΓΙΑ Α. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΑΓΙΑ: ΠΛΑΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ, ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ - ΕΠΙΛΟΓΩΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΡΤΑΚΗΣ 60-62, 171 24 Ν. ΣΜΥΡΝΗ, ΤΗΛ./FAX: 210 9315206 ΚΙΝΗΤΟ: 6972-257185, e-mail: kayiast@otenet.gr

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

ΣΠΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΩΝΑΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 47-49, ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 210-88.40.151, 210-82.26.813, 6977-578587
ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΛΙΟΥΣΗΣ: ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΟΛΩΝΟΣ 125, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 3306746, 6944 - 507194 FAX: 210 3306747

ΒΑΣΙΛΗΣ Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.: ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΑΛΚΑΙΟΥ 20, ΙΛΙΣΣΙΑ, 115 28 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 - 64.53.906, FAX: 210 - 64.66.688 e-mail: bnpar@otenet.gr

ΝΙΚΟΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ: ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΚΤΙΣΙΜΑΤΩΝ ΛΗΜΝΟΥ 4Α, ΚΑΜΑΤΕΡΟ 134 51, ΤΗΛ.: 210 - 23.85.340 6944 - 797563, FAX: 210 - 2389635, e-mail: nikpour@otenet.gr

ΦΩΤΗΣ ΤΣΙΒΟΛΑΣ: ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΗΘΥΜΝΗΣ 34, ΑΘΗΝΑ 112 57, ΤΗΛ.: 210 - 86.28.780, FAX: 210 - 86.29.878

ΚΑΦΕΝΕΙΑ - ΣΤΕΚΙΑ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΝΑΣ: ΚΑΦΕΝΕΙΟ «Η ΜΟΥΡΙΑ». ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 87 & ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΙΟΥ, ΤΗΛ.: 210 - 38.12.606.
ΦΟΙ ΜΠΑΛΑΣΚΑ: ΟΥΖΕΡΙ - ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ «ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ» Λ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 19-41, ΤΗΛ.: 210 6434974.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΝΟΥΣΙΑΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ, ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΝΑΞΟΥ 108, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 - 22.85.078, 210 - 22.87.186

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΤΣΑΓΚΑΣ: ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΗΠΕΙΡΟΣ - ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ ΑΘΗΝΑ: ΤΗΛ.: 210 - 99.16.768, 210 - 99.40942, 6944 - 341919 ΑΡΤΑ: ΑΡΑΧΘΟΥ 85, ΤΗΛ.: 2810 - 27.433

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΖΗΜΑ: ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «ΓΑΒΡΙΗΛ» ΑΙΑΝΤΕΙΟ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ, ΤΗΛ.: 210 4662223

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΙ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΗ: ΡΕΘΥΜΝΟΥ 9 - ΑΘΗΝΑ, 106 82 ΤΗΛ.: 210 - 8210345

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ: ΔΙΠΛ. ΜΗΧ/ΓΟΣ - ΗΛ/ΓΟΣ Ε.Μ.Π. ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΗ: ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΕΙΣ - ΑΕΡΙΣΜΟΣ - ΗΛΙΑΚΑ ΛΙΟΣΙΩΝ 30, ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ.: 210 8815818

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΕΙΔΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ Β. - ΘΕΟΛΟΓΙΤΟΥ Α. Ο.Ε. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ 102, ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ ΤΗΛ.: - FAX: 210 - 99.24.744

ΑΝΑΣΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΑΣΕΡΓΑΤΕΣ: ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΣΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ

Του ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ρίοχών μειονεκτικών και ορεινών, οι οποίες χρειάζονταν ειδική στήριξη, σύμφωνα και με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ένα αντικίνητρο που μείωνε το εισόδημα των δασεργατών μας και τους έσπρωχνε σε φυγή από τα χωριά μας καταφέραμε να το καταργήσουμε. Δεν φτάνει όμως για τη βελτίωση του εισοδήματός τους. Χρειάζονται να κάνουμε πολλά ακόμη για να σταματήσουμε την πληθυσμιακή ερήμωση των χωριών μας και να οδηγήσουμε τον τόπο μας σε μία άλλη πορεία αναγέννησης και ανάπτυξης.

Είναι αλήθεια ότι αισθανόμουν ως μοναχικός καβαλάρης, όταν ξεκίνησα την προσπάθεια στις 27/07/2001 ως Δήμαρχος του Ανατολικού Ζαγορίου για την κατάργηση του Δημοσίου Δασικού Φόρου. Λίγοι ήταν εκείνοι που πίστεψαν στην εφικτότητα του στόχου και με στήριξαν. Αρκετοί βέβαια ήταν εκείνοι που με στήριξαν, τουλάχιστον ηθικά, αλλά μου επισήμαναν ότι δεν είναι δυνατόν να καταργηθεί νόμος. Υπήρχαν βέβαια και κάποιοι, ευτυχώς λίγοι, που χαϊρέκακα έλεγαν ότι δεν γίνεται τίποτε και ότι σας κοροϊδεύει ο Σπυριδάκης.

Δεν το έβαλα όμως κάτω, γιατί πίστεψα από την αρχή στο δικαίωμα αιτήματος και στη δυνατότητα κατάκτησης του στόχου. Κινήθηκα μεθοδικά και αποφασιστικά και αυτό έφερε αποτέλεσμα. Αισθανόμουν τη στήριξη των δασεργατών και έπαιρνα δύναμη για να συνεχίσω μέχρι το τέλος

με αποφασιστικότητα.

Σε ό,τι με αφορά, δηλώνω ότι θα είμαι στο πλευρό των δασεργατών για να επιτευχθεί και αυτός ο στόχος. Θα είμαι στο πλευρό των δασεργατών και όλων των πολιτών της περιοχής για τη βελτίωση του εισοδήματός τους, για την εξασφάλιση νέας απασχόλησης ή συμπληρωματικής απασχόλησης, για τη χάραξη μίας νέας πορείας βιώσιμης ανάπτυξης του τόπου μας.

Δυστυχώς, ενώ σήμερα θα έπρεπε να αγωνιστούμε για τη χάραξη αυτής της νέας πορείας είμαστε αναγκασμένοι να αποτρέψουμε τα νέα εμπόδια που μπαίνουν στους δασεργατές και στην περιοχή της Βόρειας Πίνδου γενικότερα με το σχέδιο της Κ.Υ.Α. για το Εθνικό Πάρκο.

Όπως κινηθήκαμε για την κατάργηση του Ν.Δ. 86/1969 για τον Φόρο Δημοσίου θα κινηθούμε και σήμερα τόσο για την ακύρωση των σχεδίων για το Πάρκο όσο και πολύ περισσότερο για την υιοθέτηση των προτάσεων της τοπικής κοινωνίας. Γνωρίζουμε καλύτερα από κάθε άλλον τι χρειάζεται η περιοχή και ζητούμε να έχουμε τον πρώτο λόγο για το παρόν και το μέλλον της.

Είμαστε πολλοί, ενωμένοι και θα επιβάλουμε μια νέα πορεία για τον τόπο μας.

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους Ηπειρώτες και φίλους μας, οι οποίοι ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του «ΠΥΡΡΟΥ» και απέστειλαν την οικονομική τους συνδρομή. Είναι αυτή που μας στηρίζει να συνεχίσουμε την προσπάθειά μας για την Ήπειρο και τους Ηπειρώτες.

Ζητούμε την κατανόηση των συνεργατών, φίλων και αναγνωστών μας, γιατί το εκτενές αφιέρωμα στο Γεφύρι της Πλάκας δεν μας επέτρεψε την ανάδειξη άλλων θεμάτων, που περιμένουν, όμως, τη σειρά τους...

Ημερο - Λόγια 2005...

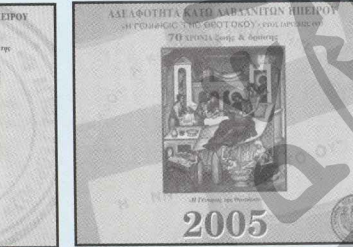
«Ανθη...της πέτρας, Ήπειρος» επιγράφεται το ημερολόγιο της Πανεπειρωτικής Αδελφότητας Αιγιαλείας. Πλούσιο σε ηπειρωτικές εικόνες, από το αρχείο του προέδρου Παναγιώτη Νάκη.

Θεματικά είναι πάντα τα ημερολόγια της Αδελφότητας Πύργου Κόνιτσας, τα οποία επιμελείται η πρόεδρος Ελένη Γαλάνη, φιλόλογος. Το φετινό είναι αφιερωμένο στον στίχο: «Η γη είναι ψωμί και το ψωμί ζωή».

Από τη Λάβδα-νη και Κάτω Λάβδα-νη πηγαινό-ερχομαι μόνος ήρθαν δύο ημερολόγια, των αντίστοιχων Αδελφότητων. Της Λάβδα-νης είναι αφιερωμένο στον ένα και πλέον αιώνα ζωής της Αδελφότητας και κοσμείται από παλιές ιστορικές φωτογραφίες και σύγχρονες του χωριού. Της Κάτω Λάβδα-νης στα 70 χρόνια δράσης της Αδελφότητας και περιλαμβάνει ιστορικές φωτογραφίες του χωριού και πορτραίτα πρωτεργατών της Αδελφότητας.

ΑΝΤΑΜΩΜΑΤΑ - ΧΟΡΟΙ & ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ

«Έδωσαν και πήραν και ακόμη παίρνουν» τα γλέντια των Ηπειρωτικών Αδελφότητων. Καθιερωμένες εκδηλώσεις, που έχουν τον δικό τους ξεχωριστό χαρακτήρα, αφού ανταμώνουν τους συντοπίτες, σε μια αχνή μεγαλούπολη. Ευχαριστούμε όλες τις Αδελφότητες, οι οποίες προσκάλεσαν τον «ΠΥΡΡΟ» στις εκδηλώσεις τους. Άλλες παρακολούθησαμε, άλλες δεν μπορούσαμε, πού να τις προλάβεις όλες. Και του χρόνου! Ευχαριστούμε για τις προσκλήσεις, τους:

Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία, Αδελφότητα Δρυμάδων Πωγωνίου, Σύνδεσμο Ηπειρωτών Ζωγράφου, Πανεπειρωτικό Σύλλογο Ασπροπύργου, Ένωση Ηπειρωτών Περιστερίου, Σύλλογο Ηπειρωτών Θρακισίου Πεδίου, Αδελφότητα Σκούπας Άρτας, Αδελφότητα Ροδαυγής Άρτας, Ένωση των Ζαγοριστών, Σύνδεσμο Αρτινών Αττικής, Σύλλογο Παργινών Αθήνας, Αδελφότητα Τερροβητών Ιωαννίνων, Σύλλογο Φιλιππιδιωτών Πρέβεζας, Σύλλογο Ηπειρωτών Άνω Λιοσίων, Αδελφότητα Αθαμανιωτών Άρτας, Αδελφότητα Δίστρατου Άρτας, Αδελφότητα Λεπιδωτών Άρτας, Αδελφότητα Βουργαρελίου Άρτας, Αδελφότητα Βασιλόπουλου Ιωαννίνων, Αδελφότητα Λεπτοκαρύας Θεσπρωτίας, Αδελφότητα Κάτω Λάβδα-νης Πωγωνίου, Αδελφότητα Θεοδώριανων Άρτας, Αδελφότητα Μελισσοτριγυρών Άρτας, Αδελφότητα Ελληνικού Ιωαννίνων, Αδελφότητα Σίδερης Θεσπρωτίας, Σύλλογο Καλαρρυτών Ιωαννίνων, Σύλλογο Κυψέλης Άρτας, Ομοσπονδία Ραδοβυζινών Άρτας, Σύλλογο Πραμανιωτών Ιωαννίνων, Σύνδεσμο Γυναικών Ηπείρου, Ομοσπονδία Πωγωνισίων.
Εάν ξεχάσαμε κάποιους, συγγνώμη και εδώ είμαστε να επανορθώσουμε...

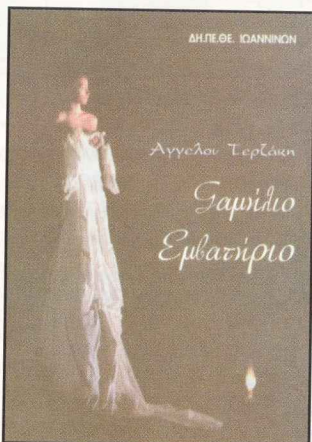
ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ: Ευχαριστούμε τον φίλο φωτοεπιδησεγράφο Μπάμπη Μπίλιο, για την προσφορά προς τον «ΠΥΡΡΟ», φωτογραφιών από την Ήπειρο. Είναι μέρος από το αρχείο παλαιότερων οδοπορικών του και είναι πολύτιμο για μας. Θα το αξιοποιούμε σε κάθε ευκαιρία...

ΠΥΡΡΟΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΕΠΙ- ΣΗΜΑΝ- ΣΕΙΣ

●●● Στην Αθήνα βρέθηκε από 24 Φεβρουαρίου - 6 Μαρτίου 2005 το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Ιωαννίνων. Έδωσε παραστάσεις στο θέατρο «Κατερίνας Βασιλάκου» με το έργο του **Άγγελου Τερζάκη «Γαμήλιο εμβάτιριο»**, τις οποίες παρακολούθησαν και πολλοί Ηπειρώτες της παροικίας της Αττικής. «Το «Γαμήλιο εμβάτιριο», γράφει η σκηνοθέτις **Κερασία Σαμαρά** «που φαίνεται να περιδιαβαίνει την ανθρώπινη ψυχή και να διακαίώνει τη γυναικεία φύση, θυμίζει το άνηθο «μη μου άπτου» που όταν το αγγίζουν εκείνο κλείνει ντροπαλά τα πέταλά του». Στη διανομή πήραν μέρος οι ηθοποιοί (με σειρά εμφάνισης): Σταυρούλα Κοντοπούλου, Νίκος Σφαιρόπουλος, Ιωάννα Αγγελίδη, Δάφνη Καμμένου, Κλαυδία Ζαραφώντου, Μαίρη Χήναρη, Τζένη Σκαρλάτου, Ζαφείρης Κατραμάδας, Κωστής Καλλιβερέτης, Βασίλης Σπυρόπουλος, Χρήστος Τακτικός, Σκηνικά - Κοστούμια: Κώστας Βελινόπουλος, μουσική: Τάκης Μπαμπέρης, φωτισμοί: Παναγιώτης Μανούσης, βοηθοί σκηνοθέτη: Ιωάννα Αγγελίδη, Δάφνη Καμμένου. **Καλλιτεχνικός διευθυντής του ΔΗΠΕΘΙ είναι ο Γιώργος Νάκος.** ●●● Το Πανελλήνιο Επιμορφωτικό Κέντρο Χάρη Πάτση, ο ιδρυτής και οι συνερ-

γάτες του, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 70 χρόνων συγγραφικής και εκδοτικής δραστηριότητας (1935-2005) πραγματοποίησαν εκδήλωση στις 28 Ιανουαρίου 2005 στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός», για τα εγκαίνια της «**Φιλοσοφικής και Κοινωνιολογικής Βιβλιοθήκης Χάρη Πάτση**», στην οποία παρουσιάστηκαν τα πρώτα βιβλία της σειράς, γραμμένα από τον τιμώμενο συγγραφέα. ●●● «**Οι φίλοι του Μουσείου Μιχάλη Κάσση**» - Χώρος Ελεύθερης Έκφρασης και Πολιτισμού (Τζιροπούλου 15 & Χρυσ. Σμύρνης 33, Ν. Φάληρο, τηλ.: 210 4826110) πραγματοποιούν, με ελεύθερη είσοδο, τις εξής εκδηλώσεις τον Μάιο: Δευτέρα 9, ομιλία με θέμα «Η ψυχοπαθολογία της καθημερινότητας», Σάββατο 14, επίσκεψη στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Δευτέρα 23, αφιέρωμα στη μουσική του Γιώργου Λαπαδάκη. ●●● «Το παρελθόν επιστρέφει από τον άλλο

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ: Μία ευχή...

Όταν βλέπεις νέους ανθρώπους να «ψάχνονται», να ανησυχούν, να δημιουργούν, έξω και πέρα από τα καθιερωμένα, τότε λες, δεν έχει χαθεί η ουσία, δεν είναι όλα ψεύτικη βιτρίνα, κάπου στο βάθος, πίσω από την αθέατη πλευρά της ζωής, υπάρχει κι ένας λόγος διαφορετικός.

Η **Δέσποινα Σαββοπούλου**, εκ μητρός Ηπειρώτισσα, από τη **Λεπτοκαρυά (Λεσκοβέτσι) Ζαγορίου**, (το χωριό του **Φανίσιου**, για τους μεγαλύτερους) αρθρώνει έναν ποιητικό λόγο, ο οποίος μάς αγγίζει και προεκτείνει την καθημερινότητά μας...

Είχαμε την ευκαιρία, σε παλαιότερο τεύχος του «ΠΥΡΡΟΥ» να δώσουμε ένα δείγμα της δημιουργίας της.

Τώρα, επανερχόμαστε, γιατί η Δέσποινα άνοιξε τα φτερά της και σε άλλους δρόμους.

Ένα δικό της τραγούδι, τους στίχους του οποίου παραθέτουμε ενθέςως σε τούτη την

ΜΙΑ ΕΥΧΗ

Θα βρεθούμε ξανά
Θα χαθούμε και πάλι
Στης ζωής τα στενά
Με ψηλά το κεφάλι.

Θά 'ρθει πάλι καιρός
Η στιγμή σου ν' αγγίξει
Μια δική μου στιγμή
Ξαστεριά να της δείξει...

Νά 'σαι πάντα καλά
Να με σκέφτεσαι απλά
Κι όσες νύχτες κοιτάς
Στ' άδυστα της καρδιάς
Θέλω να με ζητάς
Σε χορό μια βραδιάς
Σε χορό μια βραδιάς
Θέλω να με ζητάς...

Θά 'θελα να ευχηθώ
Στο κρασί που θα πιω
Σε ποτήρι ψηλό
Μια ευχή που κρατώ...

αναφορά μας, με τον τίτλο «**Μία ευχή**», μελοποίησε ο **Αντώνης Μιτζέλος** και τραγουδά η **Σοφία Τσέρου**, η οποία ερμηνεύει και άλλα τραγούδια δημιουργών (**Παντελή Θαλασσινού, Τασούλας Θωμαΐδου, Ηλία Κατσούλη, Κώστα Μακεδόνα**), όλα συγκεντρωμένα σ' ένα cd, με τον τίτλο «**Ποια μάτια**», που κυκλοφορεί ήδη από την **Polymusic**.

Γνωρίζουμε τη σεμνότητα της Δέσποινας, όπως γνωρίζουμε επίσης και τις δυνατότητες που έχει να μοιραστεί μαζί μας το λόγο της.

Μία ευχή, από την καρδιά μας, της δίνουμε κι από δω. Νάναι πάντα καλά, και τούτη η πρώτη της δημιουργία, που φτάνει φωτισμένη σε μας, να αποτελέσει την αφετηρία για μια επιτυχημένη πορεία, δύσκολη μεν, αλλά πολύ ενδιαφέρουσα. Και κείνα που κρατά στα συρτάρια της να βγουν στο φως. Γιατί τότε μόνο επιτε-

λούν το σκοπό τους, όταν αφήνουν και σε μας τα ίχνη τους...

δρόμο» είναι ο τίτλος του νέου βιβλίου (μυθιστορήματος) του Ηπειρώτη συγγραφέα (από το Μονοίθι Ιωαννίνων) **Μάνθου Σκαργιώτη**, από τις εκδόσεις «Εμπειρία Εκδοτική». ●●● Ο Σύλλογος της Άρτας «**Φίλοι του Βιβλίου**» διοργάνωσε πρόσφατα δύο εκδηλώσεις. Η πρώτη ήταν αφιερωμένη στον **Ρένο Αποστολίδη** και η δεύτερη με θέμα: «**Σκάκι και Τέχνη - μια ατέλειωτη παρτίδα**». ●●● Το Στέκι Λόγου - Τέχνης και Παράδοσης της **Αδελφότητας Βασιλόπουλου**, που λειτουργεί υπό την αιγίδα της Ομοσπονδίας Καλαμά διοργάνωσε στις

7 Μαρτίου 2005 εκδήλωση με θέμα: «**Γυναίκες Ηπειρώτισσες στην ευεργεσία**», με ομιλήτριες τις: **Ελένη Γαλάνη** - φιλόλογο, **Φαίδρα Ζαμπάθα-Παγουλάτου** - ποιήτρια, πεζογράφος και **Νίκη Γκουντουβά**, δικηγόρο. ●●● Η Ομοσπονδία Πωγωνισίων ανακαίνισε την αίθουσα της (Δεληγιώργη 7, κοντά στην Ομόνοια), δημιουργώντας έναν ζεστό χώρο για πολύπλευρες εκδηλώσεις των Πωγωνισίων, αλλά και άλλων Ηπειρωτικών φορέων. Πλούσια τα σχέδια της Ομοσπονδίας, όπως μας ενημέρωσε ο πρόεδρός της **Σταύρος Παππάς**. Θα επανέλθουμε...

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ «Πέτρα»

Η εξειδίκευση

- ✓ στην Ηπειρωτική Εφημερίδα
- ✓ στο Ηπειρωτικό Περιοδικό
- ✓ στο Ηπειρωτικό Βιβλίο
- ✓ στο Ηπειρωτικό Έντυπο

Κι ακόμη: **ΑΦΙΣΕΣ - ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ - ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ & ΚΑΘΕ ΕΝΤΥΠΟ**

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΙΔΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

- «ΠΥΡΡΟΣ» (Διμηνιαία εφημερίδα - περιοδικό των Ηπειρωτών της Διασποράς)
- ΑΡΧΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ (Α.Τ.Η.Δ.)

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32, 106 83 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ.: 210 82.33.830 - FAX: 210 82.38.468

12
Χρόνια Προσφοράς
στην Ήπειρο &
στους Ηπειρώτες